

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Тернопільський національний економічний університет
Івано-Франківський інститут менеджменту
Кафедра обліку і фінансів

Боринець Надія Василівна

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ
ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ
КОРДОН УКРАЇНИ

Спеціальність 8.03050801 – фінанси і кредит

Дипломна робота за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр»

Студентка групи ФМОзмі-51
Н. В.Боринець

(підпис)

Науковий керівник
к.е.н. Маршалок Т.Я.

(підпис)

Дипломну роботу допущено
до захисту

« ____ » _____ 2013р.

Зав. кафедри
д.е.н., проф. Алексеєнко Л.М.

(підпис)

Івано-Франківськ – 2013

АНОТАЦІЯ

Дипломне дослідження на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр по спеціальності 8.03050801 „Фінанси і кредит" - Івано-Франківський інститут менеджменту ТНЕУ – Івано – Франківськ , 2013.

В роботі розглянуто теоретичні, еволюційні та законодавчі основи реалізації митних процедур при переміщенні транспортних засобів через митний кордон України. Проаналізовано обсяги надходження митних платежів до казни держави, систематизовано процес перетину митного кордону транспортними засобами, а також розроблені пропозиції по вдосконаленню митних процедур при переміщенні транспортними засобами митного кордону України з використанням світового досвіду.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ МИТНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ.....	6
1.1. Транспортні засоби як елемент міжнародної торгівлі	6
1.2. Генезис становлення митних процедур при перетині митного кордону автомобілів закордонного виробництва	10
1.3. Нормативно-правова база забезпечення митних процедур при переміщенні транспортних засобів через митний кордон України	16
Висновки до першого розділу.....	27
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЮОЇ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ПЕРЕТИНІ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ МИТНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ	28
2.1. Здійснення митного контролю при перетині транспортними засобами митного кордону.....	28
2.2. Оформлення транспортних засобів на митному кордоні України .	40
2.3. Аналіз фіскальної ролі та значення митних платежів від переміщення транспортних засобів через митний кордон України	53
Висновки до другого розділу	65
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ.....	66
3.1. Зарубіжний досвід використання митних процедур при переміщенні транспортних засобів через митний кордон	66
3.2. Шляхи вдосконалення митного контролю та митного оформлення транспортних засобів при їх переміщенні через митний кордон України для подальшого їх продажу	75
Висновки до третього розділу	81
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку економіки, Україна як незалежна держава у своїй зовнішньоекономічній політиці взяла курс на інтеграцію у світову ринкову систему. Тому виникає питання щодо дотримання визнаних у міжнародних відносинах систем класифікації та кодування товарів, єдиної форми декларування товарів, що переміщуються в межах експортно-імпортних операцій, а також приведення у відповідність до міжнародно-правових стандартів митного законодавства України.

Проблема переміщення транспортних засобів через митний кордон України не є широко досліджуваною вітчизняними вченими, оскільки вона ґрунтується на законодавчій базі, яка в Україні є нестабільною. Дану тему розглядали у своїх працях як українські так і зарубіжні науковці та практики. Зокрема, Каленський М.М., Науменко В.П., Падун П.П., Пашко П.В. Але, попри це тема дослідження є досить актуальною, оскільки не є глибоко досліджуваною через відсутність наукових обґрунтувань по вдосконаленню митних процедур при переміщенні транспортних засобів, та пошуку реальних шляхів вирішення проблеми незаконного перетину митного кордону України транспортними засобами.

Необхідність вивчення даної теми полягає в тому, що Україна своїми стратегічними цілями державної політики прагне до вступу у міжнародні економічні організації, тобто активно проходить процес інтернаціоналізації та глобалізації національних господарських структур у світогосподарські процеси. Митні платежі від переміщення транспортних засобів через митний кордон України займають досить вагоме місце в структурі Державного бюджету України, а ефективна робота митних органів забезпечує своєчасне та повне надходження грошових коштів у казну держави.

Метою дослідження є вивчення теоретичних та практичних аспектів переміщення транспортних засобів через митний кордон України та напрацювання пропозицій щодо вдосконалення реалізації митних процедур

при перетині транспортними засобами митного кордону України.

При написанні дипломної роботи нами поставлені наступні завдання:

- дослідити сутність процесу переміщення транспортних засобів через митний кордон України, а також його законодавче забезпечення;
- вивчити основні практичні аспекти реалізації митних процедур при переміщенні транспортних засобів: організації митного контролю, митного оформлення, а також сплати митних платежів;
- обґрунтувати шляхи вирішення проблеми незаконного перетину транспортних засобів митного кордону, а також вдосконалення процедур застосування митного контролю та системи митного оформлення транспортних засобів.

Об'єктом дослідження виступають організаційно-правові відносини, що виникають між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та митними органами при переміщенні транспортних засобів через митний кордон України.

Предметом дослідження є проблеми та шляхи вдосконалення митних процедур при переміщенні фізичними та юридичними особами транспортних засобів через митний кордон України в якості товару.

У даній роботі ґрунтовно проаналізовано митні процедури при переміщенні транспортних засобів, розкрито зарубіжний досвід контролю за переміщенням транспортних засобів. Автором наведено певні пропозиції щодо удосконалення митних процедур при переміщенні транспортних засобів через кордон України для подальшого продажу.

Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, обґрунтованих висновків та пропозицій, списку використаних джерел. Містить 2 рисунки та 7 таблиць.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ МИТНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

1.1. Транспортні засоби як елемент міжнародної торгівлі

Транспорт - одна з найважливіших галузей матеріального виробництва, яка забезпечує виробничі й невиробничі потреби народного господарства і населення в усіх видах перевезень. До виробничої сфери відносять пасажирський транспорт загального користування, який задовольняє потреби людей у просторовому переміщенні з виробничими або особистими цілями. Транспорт особистого користування це легкові автомобілі, мотоцикли, велосипеди, човни тощо [70].

Виробництво перших автомобілів за часів Радянського Союзу почалося у 1924 році на Московському автомобільному заводі імені І.О.Лихачова. Тривав розвиток автомобільної промисловості і в роки Великої Вітчизняної війни в східних районах СРСР. За 1971-1975 роки виробництво автомобілів в країні зросло у 2 рази. Первістком автомобільної промисловості на Україні був Одеський автоскладальний завод. В 1980 році випуск автотранспортних засобів в СРСР було доведено до 2,1-2,2 млн. у тому числі 800-825 тис. вантажних транспортних засобів.

Розвиток автомобільного транспорту в перші роки радянської влади залежав виключно від імпорту, оскільки в царській Росії не було такої галузі як автомобільна промисловість, якщо не враховувати 500 автомобілів, випущених Російське - Балтійським вагонобудівним заводом в Ризі.

Ввезення автомобілів до Росії починається в роки Першої світової війни. В цей період ввозиться 25000 автомобілів [2,5].

Відразу після Жовтневої революції імпорт автотранспорту припиняється внаслідок економічної блокади Радянської Республіки, і лише після 2-3 років відносин із зарубіжним автомобільним ринком імпорт транспортних засобів знову поновлюється.

На 1 січня 1925 року в країні нараховувалося близько 20000 автомашин (з яких 49% легкових), які потребували оновлення. Проте, держава не могла обмежитися однією підтримкою автотранспорту на колишньому рівні. Промисловість, що циклічно розвивалася, вимагала його кількісного збільшення. Система митно-тарифного регулювання автотранспорту, що переміщувався через митний кордон зазнавала постійних змін, оскільки в цій ситуації питання про імпорт автомобілів було для країни досить важливим [52,158].

За першим післяреволюційним митним тарифом, прийнятим в лютому 1922 року мито на автомобілі була встановлено, як і за тарифом 1903 року з одиниці, так і з диференціацією ставок для автомобілів легкових і інших (автобусів, вантажних автомобілів). Недоцільність такого обкладення позначилася досить швидко, і вже восени того ж року мито на автомобілі встановлюють за його вагою, з тією ж диференціацією ставок.

Але практика показала, що обкладення автомобілів за вагою не краще за обкладення їх з одиниці. Розмір обкладення (процентне відношення мита до вартості товару) в даному випадку виявився обернено пропорційним вартості товару. Так, проведений аналіз встановив, що наприклад, за автомобіль „Ford” вартістю у 800 російських рублів доводилось платити мито розміром в 277 рублів, тобто 34,6 % його вартості, тоді як за автомобіль „Rolls-Royce” вартістю 14450 рублів мито складало 740 рублів, тобто 5,1 % його митної вартості.

При таких обставинах Митно-тарифний комітет СРСР запропонував проводити збір мита на автомобілі з ціни, маючи на увазі те, що ця ціна при зовнішньоторговельній монополії завжди може бути встановлена документально. По цій системі Комітет і встановив в 1926 році при перегляді тарифу ставки мита з диференціацією їх для автомобілів легкових та інших.

Новий тариф був неоднозначно сприйнятий різними верствами населення, особливо великій критиці він піддавався з боку організацій, що займалися торгівлею транспортних засобів. Одні з них взагалі протестували

проти зміни існуючого митного обкладення автомобілів, інші ж, не заперечували проти обкладення автомобілів з ціни, а виступали лише проти запропонованих розмірів мита.

В цих умовах заслуговує уваги обґрунтування розробниками розмірів ставок, закладених в пропонованому тарифі. При обґрунтуванні пропонованого мита на легкові автомобілі в 100 % ціни звертається увага на колосальні прибутки, які отримують від продажу автомобілів торгуючі організації. Доказом цього є наступні цікаві дані. Так, наприклад, собівартість автомобіля „Ford” зі всіма додатковими витратами не перевищувала 1600 російських рублів, а його ціна продажу досягала 4000 рублів, отже, прибуток становив 2400 рублів, тобто 150 % собівартості; нове ж мито з нього складатиме 800 рублів, або 33,3 % вказаного прибутку. Звідси робиться висновок, що пропонована ставка, при якій прибуток імпортера в межах нинішньої ціни продажу автомобіля складатиме ще 1600 рублів, або 100 % його собівартості, може бути визнана швидше недостатньою, ніж надмірною. При цьому пропонується врахувати досвід інших країн. Вказується, зокрема, що навіть в Англії, країні вільної торгівлі, що традиційно дотримується ідеї, автомобілі оподатковуються фіскальним митом у розмірі 33,3 % їх ціни.

За задумом Митно-тарифного комітету, новий тариф надасть уряду можливість впливати на ввезення автотранспортних засобів з-за кордону. Таким чином, підвищена ставка мита на легкові автомобілі переслідує не тільки фіскальну, але і Іншу, більш важливу мету: таке мито, складаючи, наприклад, для автомобіля „Rolls-Royce” 14450 рублів, а для автомобіля „Ford” 800 рублів, повинно спонукати імпортуючу організацію замість одного автомобіля „Rolls-Royce” увезти 18 автомобілів марки „Ford” [2,5].

Ще в 1922 році газета „Правда” писала, що Росія, не дивлячись на придбані за останні 7 років десятки тисяч автомашин, не має в даний час „здорового” серійного автотранспорту, і пояснювала це виключно неправильною політикою, політикою особистих поглядів, через яку в Росію

ввозилися машини найрізноманітніших типів і марок, що не заважало налагодити правильне їх постачання, ремонт і експлуатацію. Вся попередня історія показала, що безсистемне постачання найрізноманітнішими автомашинами неминуче призводить не до збільшення рухомого автотранспорту, а лише до зростання „автоцвинтарю" і ослаблення економічного значення механічного транспорту. В газеті «Економічне життя» того ж часу також показуються в невіддаленому світлі наші закупівлі автомобілів різними відомствами. При знайомстві з іноземними звітами про ввіз до Росії американських та англійських автомобілів, перш за все наголошується про переважання в цих закупівлях легкових автомобілів над вантажними. Так, з Англії за 1920-1922 роки було вивезено 10 легкових машин і жоден вантажний автомобіль. Виявляється, за кожну англійську легкову машину в 1920 році громадяни платили 1698 фунтів стерлінгів, а в 1921 році ця цифра піднялася до 2275 фунтів стерлінгів, тоді як середня вартість вивезених з Англії легкових автомобілів дорівнювала в 1920 році 688 фунтів стерлінгів, а в 1921 році - близько 850 фунтів стерлінгів. Виходить, що за англійські машини громадяни переплачували більше ніж в 2 рази. Слід відмітити, що в 1920 році легкові автомобілі, вивезені до Англії з Німеччини, коштували всього 230 фунтів стерлінгів [2,6].

Організації, що торгували автомобілями, заявляли, що високі ставки мита ускладнюють викуп автомобілів з митниці, пов'язаний із сплатою великих сум до реалізації товару, і роблять внаслідок цього неможливим використання кредитів, одержаних за кордоном на купівлю автомобілів, і в кінцевому результаті ставлять під загрозу успіх механізації дорожнього транспорту в країні.

Розробники митного тарифу показували безпідставність таких побоювань, що не відповідали дійсному становищу справи: автомобілі, що ввозились з-за кордону, завдяки величезному на них попиту, що значно перевищував пропозицію, досить швидко розкуповувались та продавались задовго до надходження їх в митницю, часто навіть до отримання ліцензії на

імпорт. Отже, підвищення мита не може ускладнювати ні своєчасної його сплати, ні використання одержаних за кордоном кредитів на купівлю транспортних засобів.

Проаналізувавши стан ввезених з-за кордону до Радянського Союзу транспортних засобів можна дійти висновку, що ще в довоєнні роки активно здійснювалось переміщення автомобілів через митний кордон, особливо це стосується військової техніки, що підтверджується вищенаведеними фактами. Здійснивши оцінку вартості мита, яке належало до сплати варто зазначити, що зовнішньоекономічна політика уряду спонукала купувати транспортні засоби відповідної автомобільної компанії, що посилювало її монопольне становище на ринку транспортних засобів.

Таким чином, роз'яснюючи позицію Митно-тарифного комітету, його представники доводили, що розроблений тариф не тільки не піде в шкоду автотранспорту, а навпаки, буде економічною основою для його розвитку і здешевлення, що в загальному підсумку відповідає державним інтересам.

1.2. Генезис становлення митних процедур при перетині митного кордону автомобілів закордонного виробництва

Сучасний етап соціально-економічних змін в Україні це етап проведення Інституційних реформ, що націлені на створення ефективних ринкових механізмів. Основні національні інтереси у сфері економіки концентруються в напрямках підвищення конкурентоспроможності економіки, її ефективності та стійкості, усунення структурних диспропорцій та інтеграція України в світову економіку.

Роль транспорту в підвищенні конкурентоспроможності української економіки очевидна. Сприятливі тенденції розвитку транспортної галузі проявляються у зниженні транспортності, що являє собою міру „просторової“ ефективності його функціонування та підвищення рухомості населення. Завдання транспортної системи на сучасному етапі розвитку

економіки повинні бути безпосередньо націлені на реалізацію соціально-економічних та геополітичних пріоритетів держави.

Розглядаючи транспортні засоби, варто звернути увагу на місце транспорту в загальній світовій транспортній системі. За обсягом і структурою транспортних перевезень визначають рівень розвитку та особливості структури господарства країни чи регіону, а за конфігурацією транспортної мережі — особливості та закономірності розміщення господарської діяльності.

Транспорт - найважливіша ланка у сфері економічних відносин. Він бере участь у створенні продукції та доставці її споживачам, здійснює зв'язок між виробництвом та споживанням, між різними галузями господарства, між країнами та регіонами. Він впливає на розвиток господарства і як споживач металу, енергії, деревини, гуми, інших продуктів. На нього припадає значна частина основних виробничих фондів та промислово-виробничого персоналу. У світі в системі транспорту працює понад 100 млн. чол.[70].

Процеси, які відбуваються в економічному, політичному та соціальному середовищі країни свідчать про те, що Україна в непростих умовах, але все ж таки поступово і цілеспрямовано рухається в напрямку своєї розбудови згідно із сучасними політичними, економічними та соціальними постулатами. Одним із головних напрямків цього є створення конкурентноспроможної, ефективної та соціально справедливої економіки в країні.

Протягом останніх кількох років такий сегмент національного ринку як торгівля автомобілями зробив справжній „прорив" і на даний час продовжує інтенсивно розвиватись. У продовж 2012 року в Україні було продано 265 000 нових легкових автомобілів, що стало рекордним показником в Історії вітчизняного автобізнесу та перевищило результати 2004 року на 25 %. За різною оцінкою експертів, об'єм автомобільного ринку на 2010 рік буде складати не менше 400 тис. автомобілів. Наведені факти говорять про те, що національний авторинок знаходиться на стадії активного розвитку і ще

далекий від перенасичення [71].

Для того, щоб детальніше зрозуміти роль та значення транспортних засобів як в світовій так і в національній економіці необхідно звернутися до історії створення перших транспортних засобів, зокрема автомобілів.

Перший автомобіль з паровим двигуном побудував у 1769 році французький Інженер Н.Кюньо. Рухався він зі швидкістю 4 км/год.

Автомобіль з двигуном внутрішнього згорання створили в 1885-1887рр. у Німеччині Г.Даймлер (1834-1900) і К.Бенц (1844-1929). Кожен з них до створення автомобіля йшов своїм шляхом.

Автомобільна промисловість виникла наприкінці XIX ст. у Франції, Німеччині, США, Великобританії. У 1903 році на американських підприємствах компанії „Ford motor” почали масово, на конвеєрі випускати автомобілі „Ford” моделі „Т”. Оскільки авторинки на той час були значно обмежені своїм асортиментом, заможне суспільство різних країн світу, в тому числі малорозвинутих, потребувало засобів переміщення. Це і зумовило значний експорт більшої половини виробництва своєї продукції провідних автомобільних монополій лідируючих країн-експортерів.

Нині загальна довжина світових автомобільних доріг з твердим покриттям становить понад 20 млн. км., найгустіша їх мережі у Західній Європі. У світі налічується понад 600 млн. автомобілів і щороку ця цифра збільшується. Близько 80% їх кількості зосереджено у США, Японії та Західній Європі. 50% жителів цих країн мають автомобілі. У країнах, що розвиваються, цей показник значно менший і в середньому становить один відсоток. Навіть у таких відносно розвинених країнах, як Мексика і Бразилія, зазначений показник не перевищує 6%.

У розрахунку на 1000 жителів найбільша кількість автомобілів припадає у США, ФРН, Нову Зеландію, Канаду, Австралію, Швейцарію, Швецію, Італію, Францію. Сучасний автомобільний транспорт постійно технічно переоснащується і вдосконалюється, у результаті чого з'являються потужніші, швидкісніші, комфортабельніші й ефективніші автомобілі [74].

Найбільш інтенсивно на початку розвитку історії автомобілебудування почав розвиватися автомобільний ринок США та Європи, де виникали найпотужніші автомобільні монополії, які для завоювання нових ринків та загалом для посилення своїх позицій за кордоном широко використовували експорт капіталу. В 1966 році за розміром нових закордонних капіталовкладень (\$967млн.) вони займали третє місце в країні після нафтової (\$2500 млн.) та хімічної (\$1063 млн.) промисловості. В транснаціональних корпораціях „Ford motor” та „Chrysler” відповідно 1/3 та 1/4 виробничих потужностей щодо випуску автомобільних транспортних засобів були розташовані за кордоном. Компанія „General motors” мала за межами США свої підприємства в 24 країнах.

Основним засобом зовнішньоекономічної експансії автомобілів західноєвропейських країн був їх експорт. Найбільший експортер автомобілів у світі у 1960 роках, компанія „Volkswagen” вивозила більш як 60% вироблених автомашин, італійська автомобільна монополія „FIAT” - майже 30%. На той час японські фірми швидкими темпами розширюють експорт вантажних транспортних засобів, їхня частка у світовому експорті зросла майже з нульового рівня в 1957 році до 18% в 1965 році. Транснаціональна компанія „Toyota motor” з 1962 по 1966 роки в три рази збільшила свій експорт при подвійному зростанні виробництва.

Англійська автомобільна монополія „British Leyland motor corporation”, що виникла на початку 1968 року в результаті багаторазового злиття, що мало місце в 60-х рр. серед національних англійських автомобільних компаній, являла собою одну з найкрупніших виробників автомобілів у посткапіталістичному світі. За об'ємом випуску продукції вона займала перше місце в Англії та сьоме місце у світі, її підприємства випускали різноманітні типи автомобільних транспортних засобів, більш як 35% з яких експортувалися.

Частка компанії „Volkswagenwerk”, 40% акціонерного капіталу якої належало федеральній владі та владі землі Нижня Саксонія, займала більше

50% випуску та більше 60% експорту автомобілів ФРН. У 1966 році цією компанією було вивезено за межі ФРН 978 тис. автомобілів, більше 50% з яких експортували в США, де монополія надійно утримувала перше місце серед іноземних постачальників транспортних засобів.

Таблиця 1.1

Найбільші автомобільні монополії капіталістичного світу в 1966р.

[51,230]

Автомобільна монополія	Рік створення	Чисельність працюючих, тис.чол.	Активи, млн.дол.	Оборот з продажу, млн.дол.	Чистий прибуток, млн.дол.
США					
General motor	1916	745	12916	20209	1793
Ford motor	1902	388	8090	12240	621
Chrysler	1925	183	3149	5650	189
Країни Західної Європи та Японія					
Volkswagenwerk	1930	125	1434	2500	125
FIAT	1899	135	1401	1679	40
Dymler-Benz	1926	102	599	1475	44
British motor	1952	120	818	1473	42
Renault	1895	95	590	1428	6
Peugeot	1896	54	538	935	21
Toyota motor	1937	34	896	930	48
Nissan motor	1933	55	1295	921	45
Citroen	1924	61	406	887	4
Leyland motor	1919	56	549	616	27
Volvo	1926	54	379	589	13

Роль переміщення транспортних засобів через митні кордони провідних держав у сфері автомобілебудування була досить вагомою як для економічного розвитку самих країн на макрорівні так і для національного добробуту на мікрорівні, забезпечення населення робочими місцями, сплата автомобільними монополіями до бюджету значних коштів від експорту транспортних засобів, а також піднесення національної економіки своїх країн на досить високий рівень розвитку. В табл. 1.1 наводяться найбільші автомобільні монополії США, країн Західної Європи та Японії і показується кількість зайнятого працюючого населення, активи, обороти з продажу, а

також чистий прибуток даних компаній, з чого слідує висновок про міру надходження грошових коштів у вигляді податків до казни тієї чи Іншої країни.

Автомобільна промисловість одна з найбільш монополізованих галузей. У 1976 році в США три автомобільні монополії контролювали 95-96% виробництва автомобілів, у Японії дві 93%, в Італії одна автомобільна монополія - 95-96% виробництва автомобілів у національних масштабах. Автомобільні монополії належать до найбільш монополістичних гігантів світу за розмірами виробництва продукції. Зокрема, у 1973-1975 роках компанія „General motors” випускала 5,7-5,9 млн. автомобілів (крім того 1,5-2 млн. за межами США), „Ford”, „Nissan” - до 3-4 млн. автомобілів на рік.

Автомобільні монополії здійснювали свою діяльність у багатьох країнах одночасно („General motors” у 70 країнах, „Ford” у 40). На їх підприємствах були зайняті десятки, сотні тисяч робітників. Автомобільні монополії є широко диверсифікованими об'єднаннями, де крім основної продукції виготовляють сотні видів інших виробів, у тому числі військову техніку, тому вони здійснюють значний вплив на політичний курс урядів своїх держав.

З вищенаведених даних можна зробити висновок, що переміщення транспортних засобів через митний кордон країни було досить поширене в Західній Європі та США, де найбільше розвивались автомобільні компанії, що виробляли автомобілі. Але недоліком цього процесу було те, що політика уряду іноземних країн будувалась таким чином, щоб населення купувало та розмитнювало транспортні засоби певної автомобільної компанії і навіть певної марки транспортних засобів (на прикладі автомобільної монополії „Ford motor”).

Тобто, 50-60 років тому, як і сьогодні, порядок переміщення транспортних засобів через митний кордон контролювала держава, шляхом здійснення нормативно-правового забезпечення такого порядку і звичайно наданням пільг певним автомобільним компаніям, що давало перевагу

останнім у здійсненні їх експортно-імпортової діяльності. Звичайно, багато з наведених у табл. 1.1 компаній існують і здійснюють свою діяльність і до тепер і є лідерами на світовому ринку виробництва автотранспортних засобів.

Україна у своїй зовнішньоекономічній політиці у сфері автомобілебудування робить ставку на підтримку вітчизняного виробника автомобілів, проте також надає митні пільги юридичним та фізичним особам в області переміщення ними транспортних засобів через митний кордон України. Тому слід детальніше розглянути нормативно-правове регламентування такого переміщення, а також митні пільги при перетині митного кордону України автомобілями в якості товару.

1.3. Нормативно-правова база забезпечення митних процедур при переміщенні транспортних засобів через митний кордон України

Законодавче забезпечення та нормативно-правове регламентування переміщення транспортних засобів через митний кордон України відіграє значну, а точніше найголовнішу роль у процесі реалізації функцій митних органів на різних рівнях, а також у сфері виконання державних завдань Державною митною службою України. Зокрема, повноти та своєчасності наповнення Державного бюджету України грошовими коштами, стягнутими в якості митних платежів від переміщення транспортних засобів, агрегатів та номерних вузлів до них через митну територію України.

Порядок митного оформлення автотранспорту приватних осіб за останні п'ять років змінювався декілька разів, тому потребує постійного вивчення чинного законодавства, як посадовими особами митниць, так і кваліфікованого інформування громадян стосовно вимог до необхідних для проведення митного оформлення документів на транспортні засоби.

Базисними документами, якими керуються у своїй діяльності працівники митних органів при митному контролі та митному оформленні

транспортних засобів, які перетинають митний кордон України є: „ Правила митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України", затверджені наказом ДМСУ від 17.11.2005р. № 1118 та наказ ДМСУ від 27.03.2000р. №164 „Про затвердження Порядку нарахування митних зборів, мита, податку на додану вартість та акцизного збору при митному оформленні товарів, транспортних засобів та запасних частин до них, які переміщуються через митний кордон України і належать громадянам".

Законодавче забезпечення переміщення транспортних засобів через митний кордон України являє собою вивчення загальних нормативно-правових актів, які регулюють правову основу здійснення митної справи в Україні та спеціальних, якими безпосередньо користуються працівники митних органів при здійсненні митних процедур щодо транспортних засобів, які перетинають митний кордон України [5,346].

До загальних нормативних документів відносять Митний кодекс України, Закон України „Про митну справу в Україні", Указ Президента України „Про Державну митну службу України", Закон України „Про Єдиний митний тариф" та інші.

Митний кодекс України (МКУ) був прийнятий Верховною Радою України 12 грудня 1991 року і введений в дію з 1 січня 1992 року. Про те наразі діє нова редакція МКУ від 11.07.2002 року. Новий МКУ визначає принципи організації митної справи в Україні з метою створення умов для формування ринкової економіки і зростання активності зовнішньоекономічної діяльності на основі єдності митної території, митних правил і митних зборів. Кодекс направлений на забезпечення дотримання митними, іншими державними органами, суб'єктами зовнішньоекономічної і господарської діяльності, а також громадянами прав і обов'язків в сфері митної справи [28].

Закон України "Про митну справу в Україні" був прийнятий Верховною Радою 25.06.1991 року. Відповідно до Декларації про державний

суверенітет України Закон визначає правові основи організації митної справи в УРСР, орієнтований на формування загального торгового простору і митних союзів з радянськими республіками та іноземними державами.

Після розпаду СРСР і створення суверенної держави України в цей Закон були внесені поправки Законом України від 28 січня 1994 року "Про внесення змін і доповнень в деякі законодавчі акти України з митних питань".

Закон "Про митну справу в Україні" регулює питання про митну територію і митний кордон. Також цей Закон визначає:

- функції митних органів України;
- основні питання прийняття на службу до митних органів України;
- питання обкладення митом товарів та інших предметів, які переміщуються через митний кордон;
- питання митного законодавства і міжнародних договорів України.

Указ Президента України "Про державну митну службу України" від 29

листопада 1996 року був створений з метою посилення митного контролю, боротьби з контрабандою та іншими порушеннями митного законодавства.

Згідно з цим Указом на базі Державного митного комітету була створена Державна митна служба України, основними завданнями якої були визначені:

- захист економічних інтересів України і сприяння розвитку зовнішньоекономічної діяльності;
- контроль за дотриманням митного законодавства України;
- удосконалення митного контролю, митного оформлення і оподаткування товарів і інших предметів, переміщуваних через митний кордон;
- створення сприятливих умов для прискорення товарообігу і збільшення пасажиропотоку через митний кордон України;
- виконання з участю зовнішньоекономічних зв'язків, заходів по

захисту інтересів споживачів товару і дотриманню учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку;

- боротьба з контрабандою, здійснення заходів для запобігання порушенням митних правил.

Останні зміни були внесені в Указ 23 березня 1998 року. Закон "Про Єдиний митний тариф" був прийнятий 5 лютого 1992 року. Сферою дії даного Закону є єдина митна територія України.

Єдиний митний тариф – це систематизований перелік ставок мита, яким обкладаються товари та інші предмети, які ввозяться на митну територію. Закон складається з 4 розділів і 26 статей.

У 1 розділі обумовлені: сфера дії закону; його мета; органи, регулюючі митно-тарифну політику України.

У 2 розділі розглядаються види мита; процедури використання спеціального антидемпінгового і компенсаційного мита; нарахування і оплата мита і визначення країни походження товару.

У 3 розділі обумовлені випадки, коли вантаж або транспортні засоби звільняються від сплати мита; тарифні преференції; умовно-безмитне ввезення і вивіз, повернення мита.

У 4 розділі мова йде про правила використання міжнародних договорів, укладених Україною з іноземними державами.

Щодо використання в оперативній роботі митних органів спеціальних нормативно-правових актів, що регулюють реалізацію митних процедур та зокрема процес переміщення транспортних засобів через митний кордон України, то до таких слід віднести [57]:

- 1) Закон України із останніми змінами від 25.03.2005р. N 2505-IV „Про ставки акцизного збору на деякі транспортні засоби”, який затверджує за собою ставки акцизного збору на деякі транспортні засоби;

- 2) Закон України від 13.09.01р. № 2681 „Про порядок ввезення (пересилання) в Україну, митного оформлення й оподаткування особистих речей, товарів та транспортних засобів, що ввозяться (пересилаються)

громадянами на митну територію України";

3) Постанова КМУ від 31.05.94р. № 341 „Про затвердження Правил ввезення транспортних засобів на територію України”;

4) Постанова КМУ від 01.02.06р. № 80 „Про перелік документів, необхідних для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України”, що власне визначає перелік документів, обов'язкових до подання митним органам у разі митного оформлення транспортного засобу;

5) Наказ ДМСУ від 17.11.05р. № 1118 „Про затвердження Правил митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України”, який визначає місце митного оформлення транспортних засобів, порядок пропуску через митний кордон України транспортних засобів, що заявляються в різних митних режимах, а також процедуру видачі посвідчення на реєстрацію транспортного засобу в органах ДАІ МВС України;

6) Наказ ДМСУ від 12.01.06р. № 5 „Про затвердження Порядку справляння мита, податку на додану вартість, акцизного й митних зборів при митному оформленні товарів і предметів, що переміщуються громадянами через митний кордон України”, який визначає в статті 6, 7 та 8 особливості справляння мита, ПДВ, акцизних та митних зборів при переміщенні транспортних засобів через митний кордон.

Аналізуючи законодавче забезпечення переміщення транспортних засобів через митний кордон України слід також звернути увагу на правила ввозу та порядок переміщення транспортних засобів, а також на технологічні схеми пропуску через митний кордон України транспортних засобів, оскільки дані нормативно-правові акти деталізують сам процес перетину митного кордону. Серед таких законодавчих документів можна виділити:

1) Наказ ДМСУ від 12.10.01р. № 664 „Про затвердження Порядку здійснення митного контролю та митного оформлення окремих транспортних засобів, що ввозяться громадянами на митну територію України”, де

визначаються транспортні засоби, що не підлягають пропуску через митний кордон України, зазначається порядок митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, а також порядок вивезення транспортних засобів не пропущених на митну територію України;

2) Наказ Міністерства транспорту України від 10.05.00р. № 225 „Про затвердження Порядку отримання дозволу на ввезення на територію України для постійного користування механічних транспортних засобів, виготовлених 8 і більше років тому". В даному нормативно-правовому документі розглядається порядок отримання дозволу на ввезення транспортних засобів, виготовлених 8 і більше років тому, а також правила обліку і зберігання документації з питань видачі дозволу;

3) Наказ Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Державної митної служби України, Міністерства транспорту України від 5 березня 2001 року N 152/165/130 „Про затвердження Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, транспортних засобів, вантажів та іншого майна", в якому визначаються умови функціонування пункту пропуску, взаємодія між контрольними органами І службами, транспортними та іншими організаціями й установами, сам порядок пропуску через державний кордон осіб, транспортних засобів, вантажів та іншого майна (митний та прикордонний контроль).

Розглядаючи нормативну базу процесу переміщення транспортних засобів через митний кордон України слід зробити такий висновок. Існує велика кількість спеціальних нормативно-правових актів щодо транспортних засобів, але положення та статті багатьох документів дублюються, або ж різняться на перший погляд незначними змінами та доповненнями, що в кінцевому результаті призводить до виникнення непорозумінь в процесі реалізації митних процедур та створення схем ввозу транспортних засобів з частковим або повним ухиленням від сплати митних платежів. В результаті цього виникає одна з основних проблем — недосконалість чинного законодавства. Необхідно створити єдиний законодавчий акт, який би

регламентував порядок перетину митного кордону транспортними засобами, а також створити уніфікований документ, за яким би громадяни ввозили транспортні засоби на митну територію України.

Також видається необхідним висвітлити митні пільги, які стосуються переміщення автомобілів через митний кордон України

В теорії під митними пільгами розуміють надання на умовах взаємності чи в односторонньому порядку пільг стосовно товару, який переміщується через митний кордон України [40,85].

Митні пільги визначаються економічною енциклопедією як переваги, що надаються юридичним та фізичним особам при імпорті, експорті або транзиті товарів, цінностей, транспортних засобів, особистих речей та інших предметів. Дещо інше визначення дається в науковій літературі. Деякі автори характеризують митні пільги як певні законодавством переваги особам, що здійснюють митні операції, які полягають в звільненні у процесі переміщення ними товарів (ввезення і вивозу) від митних платежів. Але останнє визначення не зовсім повне. Насправді звільнення від сплати лише мита та митних зборів - це тарифні пільги. А поняття митні пільги включає ще й використання спрощеної процедури пропуску через митний кордон товарів, особистих речей, або взагалі незастосування таких процедур щодо ввезення в країну або вивозу з неї будь-яких предметів, переміщення яких через кордон за загальним правилом заборонено. За юридичною природою митні пільги ділять на конвенційні, що мають за основу міжнародні договори, і односторонні, що встановлюються державою в односторонньому порядку.

Відповідно до статті 10 Митного кодексу України від 11.07.02 № 92-IV при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, застосовуються виключно нормативно-правові акти, чинні на день прийняття митної декларації митним органом України.

Згідно положень статті 5 Закону України від 13.09.01 № 2681-III „Про

порядок ввезення (пересилання) в Україну, митного оформлення й оподаткування особистих речей, товарів та транспортних засобів, що ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України" транспортні засоби за кодами 8701, 8702, 8703, 8704, 8705 УКТ ЗЕД та окремі номерні вузли до них, що безпосередньо ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України або надходять на адреси громадян у несупроводжуваному багажі або вантажних відправленнях для вільного використання, незалежно від їх вартості підлягають обов'язковому письмовому декларуванню митним органам у порядку, встановленому для громадян, та оподатковуються ввізним митом, податком на додану вартість і в установлених законодавством України випадках акцизним та іншими зборами.

Відповідно до статті 8 Закону України № 2681-III при ввезенні на митну територію України звільняються від оподаткування:

- транспортні засоби в кількості однієї одиниці по кожній товарній позиції та товари, що ввозяться (пересилаються) громадянами і входять до складу спадщини, відкритої за межами України на користь резидента, у разі підтвердження її складу органами, що вчиняють нотаріальні дії в країні її відкриття. Зазначене підтвердження підлягає легалізації у консульських установах України, що діють у відповідних країнах;

- транспортні засоби, які ввозяться громадянами у випадку переселення на постійне місце проживання. Дозволяється ввезення у разі переселення на постійне місце проживання на кожного повнолітнього громадянина одного механічного транспортного засобу за кодами 8701, 8702, 8703, 8704, 8705 УКТ ЗЕД за умови, що він є власником такого транспортного засобу не менше року та за умови перебування такого транспортного засобу на обліку в країні постійного місця попереднього проживання не менше року.

Стосовно пільг в оподаткуванні при здійсненні митного оформлення транспортних засобів слід зазначити, що Законом України від 16.11.95 № 432/95-ВР „Про деякі питання оподаткування підакцизних товарів" були

скасовані пільги, надані законодавчими актами України щодо сплати ввізного мита, митних та акцизних зборів, а також податку на додану вартість при ввезенні (пересиланні) на митну територію України підакцизних товарів (до яких належать і легкові автомобілі) як для подальшої реалізації, так і для власного споживання громадянами України, іноземними громадянами та особами без громадянства тощо.

Так само скасовані пільги ветеранів війни при митному оформленні автомобілів: Закон України від 17.12.96 № 608/96-ВР „Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України з питань оподаткування товарів , що ввозяться (пересилаються) на митну територію України" скасував дію пункту 23 частини першої статті 13, пункту 2 статті 16 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» в частині звільнення від сплати ввізного мита, митних та акцизних зборів і податку на додану вартість з товарів, що ввозяться на митну територію України.

Про сплату усіх податків, незалежно від країни-виробника автомобіля, а також того, хто його ввозить твердить також стаття 3 Закону України від 24.05.96 № 216/96 „Про ставки акцизного збору на деякі транспортні засоби", якщо інше не передбачено міжнародними договорами України [35].

На даний час правом митних пільг можуть користуватися представництва іноземних держав, міжнародних організацій, дипломатичні представництва України, що знаходяться за кордоном. Митні пільги визначаються також для дипломатичних представництв іноземних держав, для співробітників адміністративно-технічного персоналу таких представництв, також консульським установам та членам їх персоналу, для іноземних дипломатичних та консульських кур'єрів, для представників та членів делегацій іноземних держав. Дія митних пільг припиняється після залишення посадовими особами представництв митної території України [47,14].

Що стосується переміщення транспортних засобів, то в даному випадку

слід виділити такі дві ситуації, як митний контроль та митне оформлення транспортних засобів, призначених для офіційного користування посадовими особами іноземних представництв, а також транспортні засоби, призначені для особистого користування дипломатичними представниками іноземних держав.

Транспортні засоби, призначені для офіційного користування, підлягають декларуванню шляхом подання митному органу вантажної митної декларації, заповненої відповідно до заявленого режиму. Вантажна митна декларація оформлюється на кожний транспортний засіб окремо.

Належним чином оформлена вантажна митна декларація є підставою для подальшої реєстрації транспортного засобу в підрозділах ДАІ МВС України.

Транспортні засоби, призначені для офіційного користування та заявлені в режимі тимчасового ввезення, не обкладаються ввізним митом, акцизним збором, податком на додану вартість та митними зборами (за винятком зборів за зберігання й зборів за митне оформлення в зонах митного контролю на територіях і в приміщеннях підприємств, що зберігають такі транспортні засоби, чи поза робочим часом, установленим для митниць). Кількість транспортних засобів, які ввозяться представництвами для офіційного користування, визначається на умовах взаємності стосовно кожної окремої держави.

Транспортні засоби, які призначені для особистого користування і ввозяться на митну територію України з метою тимчасового користування на митній території України, не обкладаються ввізним митом, акцизним збором, податком на додану вартість та митними зборами (за винятком зборів за зберігання предметів та за їх митне оформлення в зонах митного контролю на територіях і в приміщеннях підприємств, що зберігають такі предмети, чи поза робочим часом, установленим для митниць).

Кількість транспортних засобів, які дозволяється ввозити персоналу для особистого користування, визначається на умовах взаємності щодо

кожної окремої держави [29,247].

Більшість дослідників наголошує, що тарифна пільга може надаватися суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) у формах:

- повернення раніше сплаченого податку;
- зниження митної ставки;
- звільнення від сплати мита, встановлення тарифних квот на ввезення чи вивезення товарів;
- застосування преференційної ставки мита.

Якщо звернутись до даних ДМСУ, то можна констатувати той факт, що загальна кількість оформленого автотранспорту із застосуванням пільг за дев'ять місяців 2012 року збільшилась у порівнянні з відповідним періодом 2005 року на 22% (351 шт.) і склала 1,9 тис. шт., в тому числі:

- 1,6 тис. шт. оформлено при переселенні власників на постійне місце проживання;
- 43 автомобіля оформлено як спадщина;
- 267 автомобілів ввезено працівниками дипломатичних служб, які звільнені від сплати митних платежів відповідно до Закону України від 01.07.2004р. №1970-IV;
- 4 автомобіля оформлено за рішенням суду [39,15].

Слід акцентувати увагу саме на повне звільнення від сплати мита, бо воно має найбільший вплив на дохідну частину державного бюджету. Маються на увазі пільги, що на підставі певних законодавчих актів звільняють окремі товари, зокрема транспортні засоби, котрі перетинають митний кордон України, від сплати мита, тоді як інші подібні товари (транспортні засоби) з даної товарної групи митом оподатковуються. Такі пільги надаються насамперед з метою підтримки окремих галузей вітчизняного виробництва, а особливо це стосується автомобільної промисловості. Такі пільги є фактичними втратами бюджету [40,87].

Звичайно, впровадження та використання митних пільг відносно забезпечення реалізації митних процедур при переміщенні транспортних

засобів через митний кордон України є економічно неефективним для держави в цілому, але доцільним відносно підтримки вітчизняного виробника, як юридичної особи, а також фізичних осіб-імпортерів, які забезпечують український ринок транспортними засобами іноземного походження.

На жаль, на нинішньому етапі свого розвитку Україна повинна відмовитись від діючого широкого кола пільг при митному оформленні. Аналіз стану умовних нарахувань за останні 10 років свідчить, що митні пільги в державі не виконують свого економічного призначення, тому держава значно скорочує обсяги пільг, які надаються при митному оформленні транспортних засобів та складових до них, що перетинають митний кордон України [40,90].

Висновки до першого розділу

У даному розділі нами проаналізовано історію розвитку відносин, які виникають при переміщенні транспортних засобів через митний кордон України починаючи від часів Царської Російської до наших часів, зроблено історичний екскурс встановлення митних ставок, проаналізовано митні процедури, які застосовувалися до транспортних засобів в даний період. Також у цьому розділі зроблено аналіз нормативно-правової бази, яка стосується процедур при переміщенні транспортних засобів, охарактеризовано пільги. Доведено, що нормативно правова база є досить широкою і потребує свого укрупнення для полегшення митних процедур, що стосується пільг, то їх кількість є також досить великою, що дає можливість здійснювати багато маніпуляцій у даній сфері.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЮЧОЇ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ПЕРЕТИНІ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ МИТНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ

2.1. Здійснення митного контролю при перетині транспортними засобами митного кордону

У відповідності зі статтею 37 Митного кодексу України, при переміщенні через митний кордон України товарів та інших предметів, вони підлягають митному оформленню. Таке оформлення здійснюється посадовими особами митниці з метою забезпечення митного контролю і для застосування засобів державного регулювання ввезення на митну територію України транспортних засобів.

У свою чергу, митний контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання державними органами, підприємствами і їх посадовими особами, а також громадянами порядку переміщення через митний кордон України товарів, транспортних засобів та Інших предметів (ст. 21 МКУ).

Митний контроль здійснюється посадовими особами митниці і, в залежності від форми здійснення, може бути наступним:

- документальний - це перевірка документів, необхідних для митного контролю;
- фактичний - це безпосередньо огляд (огляд підконтрольних об'єктів без порушення пломб, упаковки і товару) і догляд (адміністративні дії полягають в фактичній перевірці транспортних засобів з метою встановлення законності їх переміщення через митний кордон України, запобігання ввезенню і вивозу заборонених предметів).

Підприємства, що переміщують через митний кордон України транспортні засоби, а також громадяни, які перетинають митний кордон України, зобов'язані в належних випадках надати митниці необхідні для митного контролю документи. Але все ж основна мета здійснення митного контролю полягає у виявленні, за допомогою різного роду перевірок,

відповідності проведених митних операцій і дій.

Правопорушення, які можуть виникнути при перевезенні автотранспортних засобів - це підробка документів або незаконна зміна початкового змісту документа з метою сплати меншої кількості мита [11,146].

Митний контроль являє собою сукупність заходів, що здійснюються митними органами з метою забезпечення дотримання митного законодавства. Митному контролю підлягають усі товари, зокрема і транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України. Митний контроль передбачає проведення митними органами мінімуму митних процедур, необхідних для забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи. Митний контроль автотранспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється цілодобово відповідно до типових технологічних схем.

Митне законодавство передбачає проведення митного контролю в таких основних формах:

1) перевірка документів та відомостей, необхідних для митних цілей. Полягає у вивченні документів, встановленні відповідності їх оформлення і заповнення відповідно до діючих правил та норм. Ця форма митного контролю може передувати іншим формам: огляду, обліку і т.д. За своїм призначенням документи, необхідні для розмитнення транспортних засобів поділяються на такі групи: транспортні (митна декларація), торгові (рахунки-фактури, інвойси, договори купівлі-продажу) та митні (це документи, що видаються митними органами, або оформляються за їх участю, наприклад, Посвідчення на реєстрацію транспортного засобу, номерного вузла чи агрегату в органах ДАІ МВС України);

2) митний огляд та переогляд транспортного засобу, здійснюючи цю форму митного контролю митні органи перевіряють та встановлюють відповідність ідентифікаційного номера, номерів кузова, шасі (рами), двигуна, року виготовлення, кольору та дати введення в експлуатацію

транспортного засобу даним, зазначеним у поданих документах. При цьому обов'язково складається Акт про проведення митного огляду транспортного засобу;

3) облік автотранспортних засобів. Дана форма митного контролю застосовується у зв'язку з тим, що на митні органи покладено обов'язок вести статистичний облік транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон, розміщуються на митних складах, складах тимчасового користування і т.д. Прикордонні митні органи для звітності та формування статистичних даних ведуть облік усіх транспортних засобів що переміщуються через митний кордон України і належать громадянам, причому окремо зазначаються транспортні засоби (номерні вузли та агрегати):

- що надходять в Україну вантажем (перевозяться транспортними організаціями тощо);
- що ввозяться в Україну громадянами для постійного користування;
- що ввозяться в Україну громадянами для тимчасового користування;
- що ввозяться в Україну громадянами з метою транзиту;
- що вивозяться (пересилаються) з України громадянами для постійного користування (відчуження);
- що вивозяться з України громадянами для тимчасового користування.

Митниці для звітності та формування статистичних даних ведуть окремий облік транспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів, а саме: на які видаються Посвідчення (в тому числі на тимчасову реєстрацію); що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі України для постійного користування (відчуження) та на ті, що вивозяться громадянами для тимчасового користування [46].

4) усне опитування громадян, що переміщують транспортні засоби;

5) перевірки системи звітності та обліку транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, а також своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків і зборів;

б) використання інших форм контролю.

Транспортні засоби переміщуються шляхом їх перевезення залізничним, автомобільним, річковим, морським, повітряним транспортом, або своїм ходом.

Під час проведення митного контролю митні органи самостійно визначають форму та обсяг контролю, достатні для забезпечення додержання законодавства України та міжнародних договорів України.

Транспортні засоби, що переміщуються через державний кордон України перебувають під митним контролем:

- при ввезенні з метою вільного використання - з дати ввезення на митну територію України до моменту оформлення квитанції МД-1, яка підтверджує сплату всіх передбачених митних та інших обов'язкових платежів та пропуску через митний кордон України або до моменту повернення транспортного засобу із митної території України в суміжну державу;
- при тимчасовому ввезенні громадянами до моменту зворотного вивезення транспортного засобу із митної території України;
- при транзиті через територію України - з моменту ввезення в Україну до моменту вивезення з території України.

Посадова особа митниці здійснює митний огляд транспортного засобу, перевіряє відповідність фактичних даних транспортного засобу заявленим у митній декларації та зазначеним у документах на транспортний засіб, визначає рік виготовлення транспортного засобу, здійснює документальну перевірку факту зняття транспортного засобу з обліку в реєстраційних органах за кордоном і приймає рішення про можливість здійснення митного оформлення транспортного засобу [30,148].

Зони митного контролю створюються з метою запобігання спробам з боку юридичних та фізичних осіб переміщення через митний кордон транспортних засобів з порушенням законодавства України. У пунктах пропуску через державний кордон України митниці за погодженням з

Прикордонними військами України встановлюють зони митного контролю. В автомобільних пунктах пропуску зони митного контролю створюються на смугах легкового та вантажного автотранспорту, в залах митного огляду та інших приміщеннях.

Митний контроль та митне оформлення транспортного засобу здійснюються тільки в зонах митного контролю. Переміщення транспортного засобу у зону митного контролю й за її межі можливе тільки з дозволу посадової особи митниці. Не допускається перебування в зоні митного контролю транспортні засоби, митне оформлення яких завершено.

Одним із напрямків організації митного контролю є розробка і запровадження в дію технологічних схем митного контролю та митного оформлення.

Технологічна схема - це встановлена керівництвом митного органу, обов'язкова до виконання послідовність дій співробітників підрозділів митного органу під час здійснення операцій митного контролю та митного оформлення. За допомогою технологічних схем, погоджених з відповідними службами, врегульовуються питання взаємодії під час здійснення митного контролю та митного оформлення [38,67].

Робота із запровадження нових систем захисту результатів митного оформлення є одним із напрямків організації митного контролю. Одним із нових видів захисту, впровадженим Управлінням організації митного контролю ДМСУ, є нанесення на відбитки особистих митних забезпечень та митних документів спеціальних голографічних етикеток з кількома ступенями захисту. Самі митні забезпечення та порядок їх застосування також постійно вдосконалюються Держмитслужбою України.

Так, у 1997 році було повністю змінено форми митних забезпечень на більш досконалі. В митній системі України використовується чотири типи митних забезпечень:

- 1) особиста номерна печатка інспектора проставляється на митних документах і свідчить про завершення митного оформлення;

2) штамп „Під митним контролем” - проставляється на митних документах і свідчить про перебування транспортних засобів, вантажу під митним контролем;

3) пломбір з пуансонами - для накладення спеціальних пломб на місця, приміщення, транспортні засоби, в яких зберігаються або перемішуються товари та інші предмети, що перебувають під митним контролем;

4) особиста металева печатка - для накладення відбитків на приміщення, сейфи, в яких знаходяться митні документи, митне забезпечення інших видів або предмети під митним контролем.

При переміщенні транспортних засобів громадянами чи юридичними особами через митний кордон України, основними видами митного забезпечення є особиста номерна печатка та штамп „Під митним контролем” [38,178-179].

Підрозділ митного органу, який безпосередньо займається розмитненням транспортних засобів, у своїй роботі головним чином використовує „Правила митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України”, затвердженими наказом ДМСУ від 17.11.05 № 1118.

Практична сутність митного контролю впливає з функцій підрозділу митного органу, який здійснює митний контроль та митне оформлення транспортних засобів, а саме:

1) перевіряє документи на транспортні засоби (номерні вузли), надані власниками останніх, з метою встановлення законності володіння, користування ними, ввезення їх в Україну, а також визначення технічних даних;

2) здійснює митний огляд транспортних засобів;

3) здійснює нарахування податків та зборів (обов'язкових платежів);

4) вилає згідно з законодавством України фізичним та юридичним особам документи для реєстрації транспортних засобів (номерних вузлів) в органах ДАІ МВС України, а також документи про сплату податків;

5) здійснює контроль за виконанням зобов'язань про зворотне вивезення транспортних засобів, увезених в Україну фізичними та юридичними особами для тимчасового користування;

б) здійснює контроль за виконанням зобов'язань про зворотне ввезення транспортних засобів, вивезених з України фізичними та юридичними особами для тимчасового користування [43].

Статтею 45 Митного кодексу України "Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю" встановлено, що особи, які переміщують транспортні засоби через митний кордон України, зобов'язані подавати до митних органів документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю. Цією самою статтею встановлено, що перелік документів та відомостей, необхідних для здійснення митного контролю, порядок їх подання визначає Кабінет Міністрів України [29,368].

Перелік документів, необхідних для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України:

- митна декларація (форма МД-4), коносамент та зовнішньоекономічний договір, рахунок або інший документ, який визначає вартість товару;

- документи, необхідність подання яких визначається нормативно-правовими актами Держмитслужби України з урахуванням мети переміщення, виду транспорту, способів розрахунку та інших факторів, що впливають на митні процедури: декларація митної вартості; декларація про встановлені виробником або імпортером максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари; облікова картка суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності або її копія, завірена цим суб'єктом; документи про надання фінансових гарантій; документи, що визначають країну походження товарів; документи, що містять відомості, необхідні для визначення коду товару згідно з УКТ ЗЕД; платіжні доручення; касові ордери, що підтверджують сплату податків і зборів (обов'язкових платежів), тощо [45].

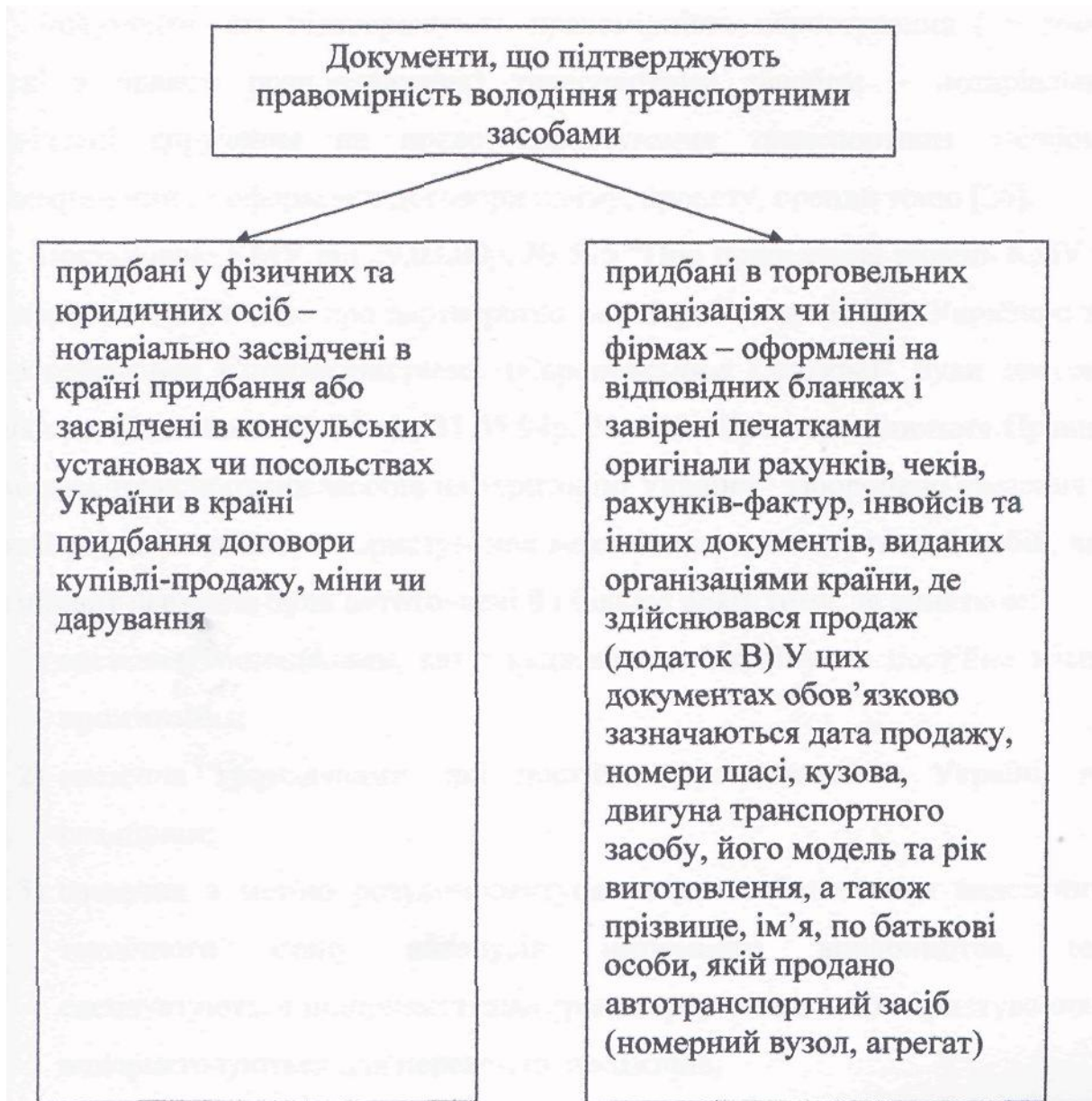

Рис. 2.1. Підтверджуючі документи на правомірність володіння транспортними засобами [16]

Документами, що підтверджують правомірність володіння транспортними засобами, також є належним чином оформлені в країні придбання технічні паспорти, технічні талони, сервісні книжки, реєстраційні свідоцтва та інші документи, видані уповноваженими органами країни із зазначенням власника транспортного засобу. Страхові поліси, оформлені на транспортні засоби в країні придбання на власника, товаросупровідні та транспортні документи, засвідчені відповідними органами й оформлені на

власника, можуть розглядатися як додаткові документи, що підтверджують правомірність володіння.

Документи, що підтверджують правомірність користування (в тому числі з правом розпорядження) транспортним засобом — нотаріально засвідчені доручення на право користування транспортним засобом, належним чином оформлені договори найму, прокату, оренди тощо [26].

Постановою КМУ від 29.03.00р. № 575 "Про приведення рішень КМУ у відповідність з Угодою про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)" були внесені зміни до Постанови КМУ від 31.05.94р. № 341 "Про затвердження Правил ввезення транспортних засобів на територію України" заборонено ввезення в Україну для постійного користування механічних транспортних засобів, які на момент ввезення були виготовлені 8 і більше років тому, за винятком:

- 1) ввезення громадянами, які в'їжджають в Україну на постійне місце проживання;
- 2) ввезення громадянами, які постійно проживають в Україні, як спадщини;
- 3) ввезення з метою розукомплектування для забезпечення належного технічного стану автобусів іноземного виробництва, що експлуатуються підприємствами транспорту загального користування і використовуються для перевезень пасажирів;
- 4) ввезення в колекційних цілях (антикварні та такі, що мають художню, історичну та іншу цінність) на підставі висновків (дозволів) Міністерства транспорту України, погоджених з Міністерством культури України;
- 5) ввезення транспортних засобів відповідно до міжнародних договорів України, в тому числі як технічної допомоги;
- 6) затримані митними органами та конфісковані в установленому порядку;
- 7) ті, які зберігаються під митним контролем і за ними власник не

звернувся до кінця строку зберігання.

Ввезення автотранспорту в інших випадках може бути здійснено за дозволом КМУ.

Разом із застосуванням митного контролю існує таке поняття, що визначене законодавче, як митні обмеження - це заборона на відчуження та на видачу доручення на користування (у тому числі з правом розпорядження) іншим фізичним особам (крім батьків, одного з подружжя, дітей, рідних братів і сестер) або юридичним особам, що встановлюється митними органами. Митні обмеження застосовуються при тимчасовому ввезенні транспортних засобів в Україну на весь термін тимчасового ввезення та при поданні митним органам оформлених документів на правомірність володіння чи користування транспортними засобами та технічних (реєстраційних) документів на них або за відсутності таких документів - терміном на 2 роки, або до моменту усунення причин, у зв'язку з якими вони були накладені. Після закінчення терміну митні обмеження втрачають чинність. Щодо ввезення на митну територію України транспортних засобів для постійного користування, то таке переміщення може бути дозволено, коли такі транспортні засоби:

- визнані Комісією з питань гуманітарної допомоги при КМУ гуманітарною допомогою;
- затримані митними органами та конфісковані у відповідному порядку;
- зберігаються під митним контролем, і власник не звернувся за ними до закінчення строку зберігання.

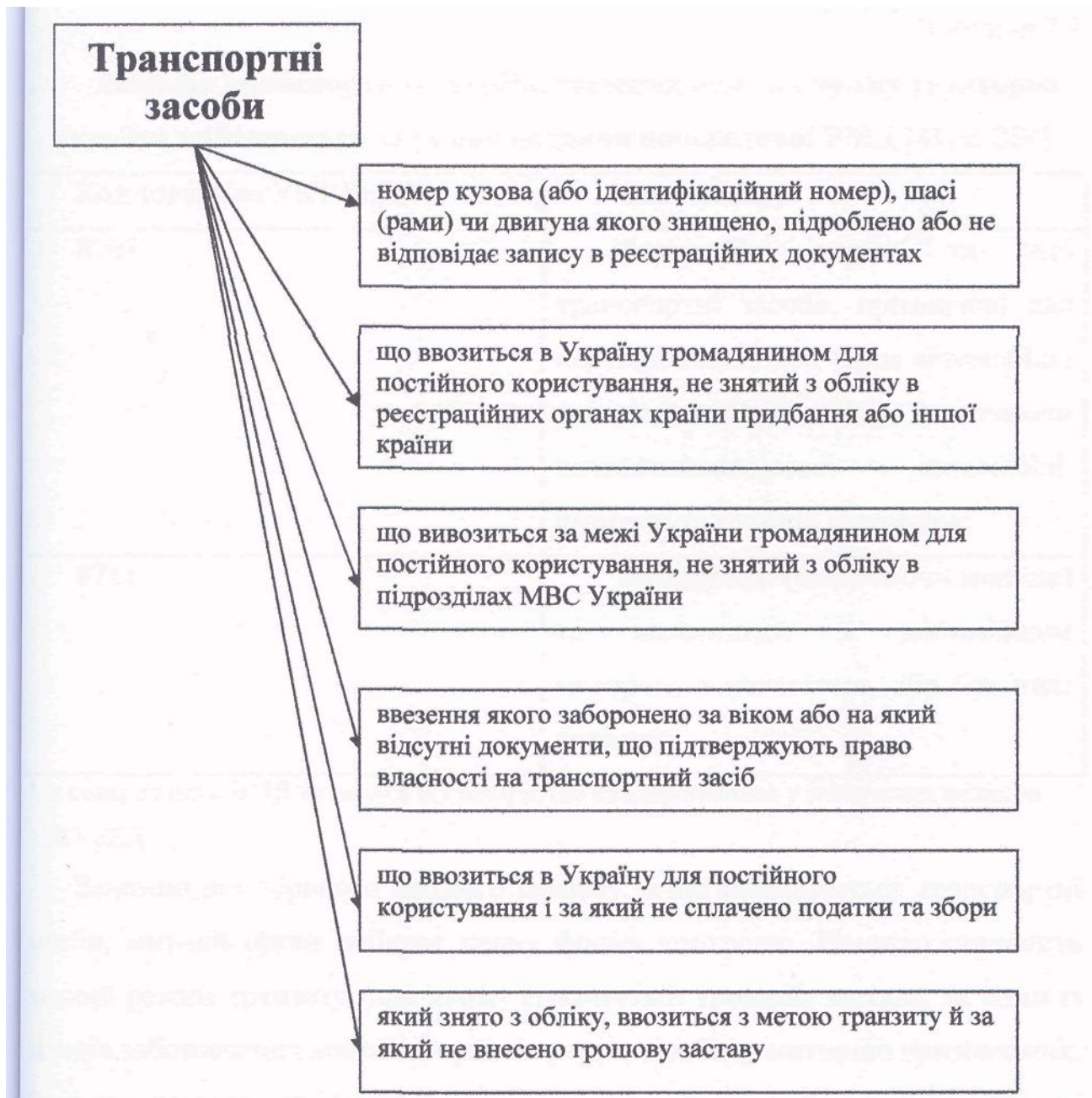

Рис. 2.2. Транспортні засоби, що не підлягають пропуску через митний кордон України [31,242]

Також митний контроль здійснюється за доставкою в митницю призначення транспортних засобів. Транспортні засоби переміщуються з митниці відправлення до митниці призначення під митним контролем із застосуванням документа контролю доставки - попереднього повідомлення. За умови подання попередньої декларації ввозяться підакцизні транспортні засоби, показані в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Перелік транспортних засобів, увезення яких на митну територію України здійснюється за умови подання попередньої ВМД [31, с. 250]

Код товару за УКТ ЗЕД*	Опис товару
8703	Автомобілі легкові та інші транспортні засоби, призначені для перевезення людей (крім автомобілів товарної позиції 8702), включаючи вантажопасажирські автомобілі, фургони та гоночні автомобілі
8711	Мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним мотором, з колясками, або без них; коляски

* За попередньою ВМД ввозяться всі товари, що класифікуються у зазначених кодах за УКТ ЗЕД.

Залежно від обраного митного режиму, в які помішуються транспортні засоби, митний орган вибирає певну форму контролю. Різницю становить митний режим транзиту, при якому сплачується грошова застава, як один із заходів забезпечення доставки транспортних засобів у митницю призначення. Грошова застава попередньо вноситься на депозитний рахунок митниці призначення в розмірі нарахованих відповідно до транспортного засобу податків і зборів, які встановлюються митним законодавством України, таких які підлягають сплаті при ввезенні таких товарів з метою вільного використання на митній території України. Сума грошової застави не може бути меншою від суми всіх обов'язкових митних платежів, визначених для цих транспортних засобів законодавством, що підлягають сплаті при ввезенні таких транспортних засобів на митну територію України з метою вільного користування. Грошова застава вноситься на весь строк перебування транспортних засобів під митним контролем [49].

Посадові особи митних органів з метою перевірки законності ввезення на митну територію України транспортних засобів, дотримання порядку їх ввезення, а також правильності та повноти сплати податків і зборів можуть

здійснювати огляд територій та приміщень складів тимчасового зберігання, спеціальних митних зон, митних ліцензійних складів та інших місць, де перебувають або можуть перебувати транспортні засоби, що підлягають митному контролю.

З метою встановлення законності переміщення через митний кордон України транспортних засобів, обліку, обкладення їх податками та зборами митниця має право провести огляд даного транспортного засобу. Особливому митному огляду підлягають биті автотранспортні засоби, що ввозяться на митну територію України. В такому разі інспектор оглядає транспортний засіб та звіряє відповідність даних, зазначених у торгових та митних документах із наявним станом певного транспортного засобу.

При здійсненні митного контролю автотранспортних засобів в разі необхідності митні органи можуть залучати експертів та спеціалістів, яких безпосередньо залучає керівник митного органу або його заступник за погодженням з керівником підприємства, установи, організації, де працює спеціаліст чи експерт.

2.2. Оформлення транспортних засобів на митному кордоні України

Митне оформлення - це здійснення процедур, необхідних для переміщення транспортних засобів, за умови здійснення митного контролю, заповнення і отримання необхідних документів, сплату відповідних податків і зборів. Метою митного оформлення є засвідчення відомостей, одержаних під час митного контролю транспортних засобів та оформлення результатів такого контролю, а також статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через її територію автотранспортних засобів. Митне оформлення здійснюється посадовими особами митних органів. Митне оформлення здійснюється в місцях розташування відповідних підрозділів митних органів протягом часу, що його встановлюють митні органи за погодженням з органами, уповноваженими здійснювати види

контролю. Відповідно до міжнародних договорів, митне оформлення у пунктах пропуску через митний кордон України може здійснюватися цілодобово [36,60].

Основним етапом митного оформлення при переміщенні транспортних засобів через митний кордон України є визначення їх митної вартості. Митна вартість транспортних засобів визначається згідно зі статтями 16 і 17 Закону України „Про Єдиний митний тариф” та постанови Кабінету Міністрів України від 05.10.98р. № 1598 „Про затвердження порядку визначення митної вартості товарів та інших предметів у разі переміщення їх через митний кордон України”. Також необхідно користуватись Методичними рекомендаціями щодо визначення митної вартості транспортних засобів, які були впроваджені листом Держмитслужби №3/14-6059 від 27.12.2001 р.

Базою нарахування митних платежів є митна вартість транспортних засобів, тому правильне її визначення є важливим процесом при реалізації митних процедур. Митна вартість транспортних засобів, що ввозяться на митну територію України громадянами, визначається на підставі документів, які підтверджують ціну придбання та які можна ідентифікувати з наявним транспортним засобом. Це можуть бути товарні чеки, договори дарування і т.д. У разі потреби підтвердження достовірності можуть бути використані такі документи: інвойси або рахунки-проформи, сертифікати походження, копія експортної ВМД країни-відправлення, контракти з третіми особами, що стосуються договору на поставку, рахунки за платежами третім особам на користь продавця, прайс-листи виробника та продавця транспортного засобу, відповідна бухгалтерська документація.

Митна вартість визначається послідовно, на підставі вартості, зазначеної в комерційних документах (рахунку-фактурі, інвойсі, купчій, довідці-рахунку тощо). Якщо митний орган має підстави для сумніву у правильності чи достовірності відомостей або документів, поданих на підтвердження заявленої митної вартості, то він може зажадати в декларанта додаткові відомості, включаючи документи, які свідчать про те, що заявлена

митна вартість становить ціну, яка фактично сплачена чи підлягає сплаті за транспортний засіб на момент перетину митного кордону. У випадку явної невідповідності заявленої громадянами митної вартості автомобілів можливе залучення експертів, але такі експортні висновки застосовуються тільки в якості допоміжної, довідкової Інформації. Рішення щодо визначення митної вартості товару приймається виключно посадовою особою митного органу, що здійснює митне оформлення і несе відповідальність за нарахування та справляння митних платежів.

Якщо після отримання такої інформації митний орган все ще має обґрунтовані сумніви щодо заявленої митної вартості, то остання визначається на підставі інформації про ціни на ідентичні чи подібні транспортні засоби, що діють у провідних країнах-експортерах цих транспортних засобів, яка міститься в базі даних ДМСУ, каталогах і довідниках. Провідними країнами-експортерами є:

- Німеччина для транспортних засобів європейських і японських виробників, що експлуатуються в Європі;
- США - для транспортних засобів американського ринку;
- Російська Федерація – для транспортних засобів виробництва країн-членів СНД.

Для з'ясування митної вартості автомобіля працівники митниці використовують базу даних ДМСУ, каталоги і довідники цін на подібні чи аналогічні автомобілі лідируючих країн-експортерів цих машин. Так, при встановленні митної вартості нових автомобілів використовується інформація, розіслана в листах ДМСУ № 14/14-2678-ЕП-026 від 28.05.2001р., № 14/4-І794-ЕП від 28.05.2002р., № 13.1/13.1-2034ЕП і т.д. При тому вартість нового автомобіля залежить не лише від марки, моделі і комплектації, але й від місця його придбання. Наприклад, в залежності від місця знаходження ліцензійного складу, звідки привозять автомобілі ВАЗ, для них встановлюються відповідна митна вартість (табл. 2.2).

Таблиця 2.1

Митна вартість деяких нових транспортних засобів [67]

Марка автомобіля	Митна вартість
ВАЗ-21043	\$2400 (2650)*
ВАЗ-21093	\$3150(3330)*
ВАЗ-21099	\$3400 (3600)*
ВАЗ-2ї102	\$3800 (3900)*
Opel Astra 1.4	€7150
Audi A6Lim. 1.8T	€21683
Ford Focus Amb. 1 .5	€8000
Citroen Xsara 1.61	€6500
Skoda Fabia 1 .4/50Kw Eleg.	€7130
Mitsubishi Carisma Comf. 1.6	€9900
BMW 320i	€ 17909
Volkswagen Golf 1 .6	€7398

* Відповідна митна вартість, яка встановлюється для автомобілів ВАЗ

Для визначення митної вартості транспортних засобів, що були у користуванні, використовується більш складна процедура. Спочатку по VIN коду митники з'ясовують модель, рік випуску і об'єм двигуна машини, яка ввозиться, бо часто справжні дані можуть не співпадати з тими, які вказані в документах. Потім по спеціальній, досить складній формулі вираховується митна вартість. При цьому, головним джерелом служать дані довідників.

Наприклад, у випадках з легковими автомобілями, позашляховиками, мікроавтобусами використовуються наступні довідники:

- для автомобілів американського ринку - Used Car Guide видавництва Kelley Blue Book Auto market report (США) та довідники N.A.D.A. (США);
- для автомобілів європейських та японських виробників, призначених для європейського ринку - PKW-Spezial видавництва DAT-Markspiegel (Німеччина) і Super Schwacke видавництва Eurotax (Швейцарія);
- для машин виробництва країн СНД „Відпускні ціни на автотранспортні засоби, трактора, автомобільні і тракторні двигуни, мотоцикли, крани", НАМІ (Росія).

Крім того, враховуються, в якій країні був придбаний автомобіль (для

придбаних в азіатських країнах - понижуючий коефіцієнт при розрахунках ціни, інтенсивність його експлуатації, наявність корозії і пошкоджень від ДТП, заміна кузова чи інших агрегатів, їх капітальний ремонт і т.д. Наприклад, митна вартість збільшується, якщо в транспортному засобі вмонтований кондиціонер, аудіо обладнання, шкіряний салон та ін. (коректування здійснюється на основі таблиць Super Schwacke та Code-Numer und Zuschlage für Ausstattungen)). Ціна може зменшитись, якщо дана машина була розукомплектована. Всі кроки, що робляться працівниками митних органів для визначення митної вартості, записуються в Акті митного огляду транспортного засобу із зазначенням зносок на джерела та сторінки в них. Також записуються розрахунок кінцевої вартості. В залежності від застосування тих чи інших коефіцієнтів, вартість автотранспортного засобу може суттєво змінитися – як в сторону здешевлення так і подорожчання.

Використовують таку формулу розрахунку митної вартості:

$$B = BTZ * K * (1 \pm Dv/100) \pm Bдод \pm Bд$$

де:

B – митна вартість транспортного засобу, що ввозиться на митну територію України;

BTZ – вартість транспортного засобу в країні придбання або основних країнах-експортерах транспортного засобу;

Dv – коефіцієнт збільшення чи зменшення вартості, що залежить від умов зберігання, експлуатації і т.д.;

Bдод – збільшення чи зменшення вартості транспортного засобу, що залежить від комплектації, наявності аварійних пошкоджень або заміні деталей;

K – коефіцієнт корекції вартості транспортного засобу в країні придбання до його ціни у лідируючих країнах-експортерах;

Bд – транспортні, страхові та інші витрати, пов'язані з доставкою транспортного засобу до кордону з Україною.

Якщо автомобіль був в користуванні більше двох років, його

мінімальна митна вартість відповідає 80% від нового, більше трьох років - 70%, більше чотирьох років - 60%, більше п'яти років - 50%, більше шести років - 40%, від семи до десяти років - 30% від нового.

Результати розрахунків митної вартості оформлюють за відповідною формою. Відділ контролю митної вартості та номенклатури у разі запиту визначає та складає довідку про визначення митної вартості, тобто проводить вартісну оцінку транспортного засобу [74].

Важливим моментом при митному оформленні в процесі визначення митної вартості, а також бази нарахування митних зборів та інших податків є ідентифікація транспортного засобу, тобто визначення моделі, року виробництва, комплектації, об'єму двигуна на основі даних заводу-виробника. Визначальним при цьому є VIN-код, зміст якого визначається за Міжнародним стандартом ISO 3779-1983.

Модель транспортного засобу на основі VIN - коду визначається таким чином: визначаються виробник транспортного засобу та країна його виробництва на підставі кодів, що містяться в міжнародному коді виробника; з описової частини VIN коду визначаються коди модельного року виробництва.

Моделі легкових та вантажних транспортних засобів малої вантажопідйомності, що були в користуванні й ввозяться на митну територію України з Німеччини, можуть визначатися на основі даних німецького технічного паспорта (*Fahrezeugbrief*) і каталогів [27,91-93].

Не менш важливого значення слід надати визначенню року випуску транспортного засобу, оскільки від цього залежить його митна вартість, а отже й величина сплачених у майбутньому платежів. Визначення року випуску транспортного засобу здійснюється за ідентифікаційним номером кузова. У разі відсутності свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, виданого в країні першої реєстрації, дата початку користування визначається за VIN-кодом. При цьому датою його виготовлення необхідно вважати останній день останнього місяця року, що значиться в ідентифікаційному

номері. Номер кузова автомобіля іноземного виробництва, а вданий час і деяких російських автомобілів має 17 символів (літер і цифр). Літера 10 позиції означає рік випуску транспортного засобу. У автомобілів «Ford» така літера стоїть на 11 позиції, японські виробники цієї системи не дотримуються, можливі інші винятки, наприклад у Mercedes.

У випадку, коли транспортний засіб має кузов, вироблений в одній країні, а двигун, або інші вузли та агрегати, вироблені в інших країнах, і навпаки - країна виготовлення транспортного засобу визначається за кузовом.

При неможливості встановити рік виробництва транспортного засобу за ідентифікаційним номером, необхідно керуватися датою його першої реєстрації, що вказана в техпаспорті. При цьому потрібно також вважати, що транспортний засіб був виготовлений в останній день останнього місяця року його реєстрації.

У разі неможливості встановити рік вироблення транспортного засобу за ідентифікаційним номером кузова та по даті першої реєстрації, рік випуску слід визначати на підставі експертного заключення органів ДАІ МВС України [55, 226].

Робочий об'єм двигуна можна визначити на підставі описової частини VIN - коду, номеру двигуна, коду двигуна на блоці циліндрів, а також шляхом безпосереднього виміру об'єму масла чи повітря, що витискуються з циліндра у лабораторних умовах.

Дані про відповідність символів VIN коду транспортних засобів американського, європейського чи азіатського виробництва об'єму двигуна зазначаються у періодичних довідниках, зокрема за допомогою програми „AutoVEST' (Україна) [27,96].

Особливого значення при митному контролі та митному оформленні набуває розрахунок митної вартості пошкодженого транспортного засобу, оскільки ставки мита є значно нижчими від ставок мита на нові, або бувші у користуванні транспортні засоби, що перетинають митний кордон України.

Митна вартість транспортного засобу після ДТП визначається лише у випадках, якщо дане ДТП відбулось до моменту перетину митного кордону України і є відповідний опис пошкоджених деталей в Акті про проведення митного огляду транспортного засобу та наявний висновок експертних організацій.

В цілому, великої різниці у розмитненні битих та небитих транспортних засобів немає. Справа в тому, що ставки ввізного мита, акцизного збору та ПДВ три основні складові, з яких складається вартість розмитнення автомобіля, - однакові, як для битих так і „нормальних" автомобілів. Це передбачено Законом України від 7 грудня 2000 року № 2134 - III.

Єдине, на що впливає стан автомобіля - це величина ПДВ. Нагадаємо, що ПДВ складає 20% від суми акцизного збору, ввізного мита та митної вартості автомобіля. Тож, митна вартість при ввозі битого автомобіля буде значно нижчою, ніж при ввозі транспортного засобу, бувшого у користуванні, і тим більше нового. Що стосується додаткових документів, то власнику битого автомобіля до акту його огляду потрібно прикріпити документи з переліченням наявних пошкоджень, висновок експертизи і т.д.

Остаточню визначати митну вартість транспортного засобу буде відділ тарифів і митної вартості прикордонної митниці. Транспортний засіб прийдеться відправляти на сертифікацію. Сертифікат видається лише після того, як автомобіль повністю відновлений та всі його системи відповідають вимогам Держстандарту України. Автомобіль, який отримав сертифікат можна відправляти на внутрішню митницю для завершального оформлення та видачі дозволу на його реєстрацію в органах ДАІ [69].

Митне оформлення транспортного засобу здійснюється з обов'язковим складанням Акта про проведення митного огляду транспортного засобу, де вказуються відомості про автомобіль (марка, модель, тип транспортного засобу, ідентифікаційний номер, номер двигуна, об'єм двигуна, тип двигуна, показник спідометра, тип кузова, маркування кузова, кількість дверей,

кількість місць для сидіння, наявність додаткового обладнання та характеристика основних елементів автомобіля, наявні пошкодження й несправності), а також код транспортного засобу за УКТЗЕД. Акт підписується посадовою особою митного органу, що здійснила митний огляд і власником транспортного засобу (уповноваженою ним особою) та засвідчується відбитком особистої номерної печатки цієї посадової особи. Акт про проведення митного огляду транспортного засобу після завершення митного оформлення транспортного засобу залишається в справах митниці оформлення разом з документами, на підставі яких було проведене митне оформлення.

Після внесення власником транспортного засобу сум належних податків і зборів посадовою особою митного органу оформляється квитанція МД-1. Якщо митне оформлення здійснюється з наданням пільг в оподаткуванні, квитанція МД-1 не заповнюється, але до митної декларації обов'язково вносяться найменування, номери і дата видачі документів, що підтверджують право на надання пільг в оподаткуванні.

Необхідно розглянути основні моменти митного оформлення окремих запасних частин та кузова транспортних засобів, що можуть перетинати митний кордон України, оскільки на даний час існує проблема контрабандного ввозу вищевказаних товарів. Окремі запасні частини до названих вище транспортних засобів дозволяється ввозити в нашу країну незалежно від року випуску при умові сплати всіх митних платежів та отримання сертифікату відповідності стандартам України. Запасні частини на суму до 200 євро та вагою до 50 кг можна ввозити без сплати податків. Інші комплектуючі будуть обкладатися податками – митом та ПДВ, які загалом складуть 44% вартості самої запасної частини. При розмитненні кузова за основу береться та ж формула, що й при митному оформленні автомобіля: акцизний збір + мито + збір за митне оформлення + ПДВ. Але суму митних платежів митники будуть розраховувати лише виходячи із об'єму двигуна, а не вартості транспортного засобу. При розмитненні двигуна, бувшого у

вжитку сплачується мито у розмірі 1,5 євро за 1 см куб. + 20% ПДВ.

В таблиці 2.3 показані ставки мита на транспортні засоби відповідно до об'ємів двигунів станом до 31 грудня 2011 року та з 1 січня 2012 року.

Таблиця 2.2

**Порівняльний аналіз ставок мита на транспортні засоби
у 2011-2012 рр. [68]**

Об'єм двигуна легкових транспортних засобів, см. Куб	Діюча ставка мита, % (але не менше 1 євро за 1 см. куб)	
	До 31.12.11 р.	З 01.01.12 р.
до 1000		
Для нових авто	15% (0,6)	12% (0,5)
До 5 років	20% (0,7)	20% (0,7)
Старше 5 років	30% (0,8)	30% (0,8)
1000-2200		
Для нових авто	15% (0,8)	12% (0,7)
До 5 років	20% (1,0)	20% (1,0)
Старше 5 років	30% (1,2)	30% (1,2)
2200-3000		
Для нових авто	15% (0,9)	12% (0,8)
До 5 років	20% (1,2)	20% (1,2)
Старше 5 років	30% (1,4)	30% (1,4)
більше 3000		
Для нових авто	20% (1,8)	20% (1,8)
До 5 років	25% (1,8)	25% (1,8)
Старше 5 років	30% (2,4)	30% (2,4)

Митне оформлення кузовів та шасі за кодами 8706 та 8707 УКТ ЗЕД, що ввозяться громадянами для вільного використання, здійснюється як митне оформлення зібраних транспортних засобів з урахуванням максимального об'єму циліндрів двигунів, що серійно встановлювалися на марках таких автомобілів відповідного року їх випуску. У разі митного оформлення кузовів, на які серійно встановлювалися однакового об'єму циліндрів бензиновий або дизельний двигуни, оподаткування здійснюється за характеристиками транспортного засобу, для якого встановлені більші суми податків.

Разом з тим, з метою недопущення неправильного декларування вищезазначених товарів митне оформлення шасі товарної позиції 8706 та кузовів товарної позиції 8707 повинне здійснюватись з декларуванням у митній декларації за відповідними десятизначними кодами цих товарних позицій, а не за кодами зібраних транспортних засобів.

Транспортні засоби нові та такі, що були у користуванні, а також вузли, агрегати та частини до них, які ввозяться на митну територію України суб'єктами підприємницької діяльності або фізичними особами, підлягають обов'язковій сертифікації відповідно до чинного законодавства. При цьому кузова та шасі транспортних засобів підлягають сертифікації як зібрані транспортні засоби [15].

Для здійснення митного оформлення власник або уповноважена особа подає до митного органу два примірники митної декларації форми МД-4 та пакет документів. До декларації в обов'язковому порядку вноситься Інформація про транспортний засіб: тип, марку та модель; колір; рік виготовлення і введення в експлуатацію; ідентифікаційний номер, номери кузова, шасі (рами), двигуна; об'єм двигуна (см³); найменування, номери й дати видачі документів, на підставі яких здійснюється митне оформлення (документів, що підтверджують право власності на транспортний засіб тощо).

Після здійснення митного контролю та митного оформлення наступним етапом митних процедур при переміщенні транспортних засобів через митний кордон України є видача митним органом посвідчення на реєстрацію транспортного засобу (номерних агрегатів) в органах ДАІ МВС України (бланк форми МД-6). Це є документ суворої звітності, що видається митними органами власнику транспортного засобу (довіреній особі) для реєстрації в установленій законодавством термін зазначеного в ньому транспортного засобу у відповідних реєстраційних органах на ім'я особи, вказаної в ньому, і є підтвердженням здійснення митного оформлення. Посвідчення про реєстрацію транспортного засобу є документом суворої

звітності та видається митницею власнику транспортного засобу для його реєстрації у відповідних реєстраційних органах.

Видача Посвідчення проводиться відповідним підрозділом митниці (відділом оформлення транспортних засобів), у зоні діяльності якої постійно або тимчасово проживає власник транспортного засобу.

Для отримання Посвідчення до митного органу подаються:

- 1) заява відповідної форми ;
- 2) примірник оформленої митної декларації;
- 3) другий примірник квитанції МД-1, що підтверджує сплату митних та інших обов'язкових платежів при митному оформленні транспортного засобу;
- 4) торгові документи, тобто ті, що підтверджують заявлену митну вартість транспортного засобу;
- 5) документи, що підтверджують право власності на транспортний засіб, а також право на надання пільг в оподаткуванні;
- 6) завірена копія Акта про проведення митного огляду транспортного засобу;
- 7) інші документи (закордонний паспорт, паспорт громадянина тощо)

[27,62]

Митне оформлення транспортних засобів за кодами 8701-8705 УКТ ЗЕД проводиться зі сплатою всіх передбачених митних та інших обов'язкових платежів у пунктах пропуску через митний кордон України безпосередньо при ввезенні транспортних засобів. Митне оформлення транспортних засобів здійснюється в повному обсязі лише після сплати мита, податку на додану вартість, митних зборів і в установлених законодавством випадках акцизного збору, якщо такі транспортні засоби та окремі номерні вузли до них підлягають оподаткуванню. Відстрочення чи розстрочення їх сплати чинним законодавством не передбачено. Мито, податок на додану вартість, митні збори та в установлених законодавством випадках акцизний збір сплачуються в національній валюті України.

Нараховані посадовою особою митниці митні та інші обов'язкові платежі справляються за уніфікованою митною квитанцією форми МД-1. При заповненні квитанції МД-1 у графі "Найменування" предметів, валюти, цінностей" обов'язково додатково зазначаються такі данні про транспортний засіб: марка та модель, рік випуску, номери кузова, двигуна та шасі, робочий об'єм двигуна, код товару за УКТЗЕД, тип кузова.

Посадова особа митниці оформлення усно попереджає власника про потребу оформлення Посвідчення на реєстрацію транспортного засобу форми МД-6 в установленій законодавством термін.

Виїзд транспортного засобу за межі зони митного контролю здійснюється на підставі оформлених у повному обсязі другого примірника квитанції МД-1 і примірника митної декларації.

Якщо митне оформлення здійснюється з наданням пільг в оподаткуванні та квитанція МД-1 не заповнюється, то до пункту 4.1 митної декларації, крім інших відомостей, уносяться найменування, номери й дати видачі документів, що підтверджують право на надання пільг в оподаткуванні.

Не пізніше ніж протягом чотирьох годин з моменту оформлення транспортного засобу електронна копія квитанції МД-1 передається вповноваженою посадовою особою митниці до Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби.

Після отримання документу форми МД-6 власник транспортного засобу реєструє його в органах ДАТ МВС України. На цьому етапі завершуються митні процедури, що застосовують працівники митного органу для оформлення в митному відношенні транспортного засобу, вузла чи агрегату в порядку до чинного законодавства України.

2.3. Аналіз фіскальної ролі та значення митних платежів від переміщення транспортних засобів через митний кордон України

Однією із основних функцій ДМСУ та зокрема митних органів є повне та своєчасне перерахування митних платежів до Державного бюджету України. Тому особливого значення набуває правильність нарахування митних платежів, повнота та своєчасність їх сплати, а також контроль з боку митних органів щодо надходжень податків та зборів від переміщення транспортних засобів в казну держави.

При перетині транспортними засобами митного кордону України відповідно до чинного законодавства справляються слідуючі податки та збори (обов'язкові платежі):

- мито;
- податок на додану вартість;
- акцизний збір;
- митні збори;
- єдиний збір в пунктах пропуску.

Ставки мита встановлено Митним тарифом України, який являє собою систематизований перелік згідно з УКТ ЗЕД перелік ставок ввізного мита, яке справляється з товарів, що ввозяться на митну територію України. В Україні застосовуються такі види мита:

- адвалерне, що нараховується у відсотках до митної вартості товарів та інших предметів, які обкладаються митом;
- специфічне - - нараховується у встановленому грошовому розмірі на одиницю транспортних засобів;
- комбіноване, що поєднує обидва види митного обкладення.

Мито нараховується та стягується за повними ставками Єдиного митного тарифу України, отже, необхідно просто відкрити цей документ і знайти ставку мита, що відповідає коду того чи іншого автомобіля, який переміщується через кордон.

При визначенні митної вартості та сплаті мита іноземна валюта перераховується у валюту України за курсом Національного банку України, який застосовується для розрахунків за зовнішньоекономічними операціями І діє на день подання митної декларації [17].

Ставка ПДВ встановлена Законом України від 03.04.97 № 168/97-ВР "Про податок на додану вартість" і складає 20% від договірної (контрактної) вартості, визначеної за вільними або регульованими цінами (тарифами) з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків та зборів (обов'язкових) платежів, але не менше митної вартості. Сума ПДВ обчислюється за формулою:

$$\text{Сдв} = (\text{В} + \text{М} + \text{Са}) * 0,2, \text{ де}$$

В - митна вартість транспортного засобу;

М - сума ввізного мита за повними ставками Митного тарифу України;

Са - сума акцизного збору.

Визначена митна вартість перераховується в українські гривні за валютним (обмінним) курсом НБУ, що діяв на момент виникнення податкових зобов'язань. Датою виникнення податкових зобов'язань при імпортуванні транспортних засобів є дата оформлення ввізної митної декларації із зазначенням у ній суми податку, що підлягає сплаті. Об'єкти оподаткування, за винятком операцій, звільнених від оподаткування, та операцій, до яких застосовується нульова ставка, оподатковуються за ставкою 20% [18].

Акцизний збір з транспортних засобів та шин до них, що імпортуються в Україну, сплачується у валюті України за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, який діяв на день подання митної декларації [7].

Акцизний збір сплачується власником, або вповноваженою особою, яка переміщує підакцизні транспортні засоби на митну територію України. Ставка акцизного збору на транспортні засоби встановлена Законом України від 24.05.96 № 216/96-ВР "Про ставки акцизного збору і ввізного мита на

деякі транспортні засоби". Ставку акцизного збору встановлено в грошовому еквіваленті до об'єму двигуна, тому для розрахунку суми цього збору використовується формула:

$$C_a = H * A, \text{ де}$$

C_a - сума акцизного збору;

H - об'єм двигуна з урахуванням терміну використання транспортного засобу;

A - ставка акцизного збору.

Щодо сплати митних зборів, то вони нараховуються за ВМД, та до них належать такі їх види [33]:

- за митне оформлення транспортних засобів, що ввозяться на митну територію України;
- за митне оформлення тимчасово ввезеного (вивезеного) транспортного засобу під зобов'язання про його зворотнє вивезення (ввезення);
- за митне оформлення автотранспорту у разі ввезення на митний ліцензійний склад;
- за перебування транспортного засобу під митним контролем.

Об'єктом обкладання єдиного збору, що справляється в пунктах пропуску через державний кордон є транспортні засоби вітчизняних та іноземних власників, які перетинають державний кордон України. Єдиний збір стягується одноразово при в'їзді транспортного засобу, в тому числі з метою транзиту, за єдиним платіжним документом.

З 1 січня 2007 року набрав чинності Закон України від 06.12.06 № 427-V «Про внесення змін до деяких законів України щодо реєстрації транспортних засобів». Перша реєстрація в Україні - це реєстрація транспортного засобу в Україні, яка здійснюється уповноваженими державними органами України вперше щодо цього транспортного засобу. Податок з власників наземних транспортних засобів сплачується юридичними та фізичними особами за місцем реєстрації таких транспортних

засобів.

Пільги, що надаються при сплаті цього податку не поширюються на транспортні засоби, які вперше реєструються в Україні, крім легкових автомобілів для інвалідів (код 8703 УКТ ЗЕД) з об'ємом циліндрів двигуна до 2500 куб.см., що придбані за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів та/або безоплатно передані інвалідам відповідно до законодавства України.

За транспортні засоби, які вперше реєструються в Україні, податок сплачується перед їх першою реєстрацією. Розрахунок суми податку за такі транспортні засоби в 10-денний термін після їх реєстрації подається до відповідного податкового органу.

В додатку Б наводимо ставки податку на транспортні засоби при першій їх реєстрації по кодах 8703 та 8704 УКТ ЗЕД [14].

Для того, щоб зрозуміти практичний аспект діяльності митних органів щодо нарахування та сплати митних платежів, необхідно провести порівняльний аналіз щодо ввезених та оформлених у митному відношенні транспортних засобів по ДМСУ та по різних митницях Західного регіону України в тому числі.

З 24 травня 2004 року Законом України від 18.03.04 № 1624-IV "Про розвиток автомобільної промисловості України", суттєво збільшено розрахункові коефіцієнти при нарахуванні мита, що в свою чергу позначилось і при нарахуванні ПДВ. До введення в дію цього Закону, середньомісячна кількість ввезеного автотранспорту становила 1,7 тис. шт., середньомісячна сума митних платежів - 33 млн. грн. [37,23].

У травні 2004 року, напередодні набуття чинності зазначеного вище закону, відбулося ажіотажне ввезення легкового автотранспорту. Загалом на місяць було ввезено 4,7 тис. одиниць легкового автотранспорту, що у 2,8 рази перевищувало середньомісячний показник січня-квітня цього ж року. Загальна сума стягнутих податків зросла у 2,7 рази і сягнула 90,0 млн. грн.

Після введення у дію згаданого вище Закону України, середньомісячна

кількість ввезеного в Україну легкового автотранспорту суттєво зменшилася і у червні-грудні становила в середньому 370 одиниць на місяць. Враховуючи міни розрахункового коефіцієнту для нарахування мита, середньомісячна сукупна сума податкового навантаження за одиницю оформленого автотранспорту зросла:

- для автомобілів виробництва інших країн на 91% (18,4тис.грн.) і склала 38,6тис.грн.;

- для автомобілів виробництва країн СНД у 2,2 рази (на 11,8тис.грн.) і склала 21,5тис.грн.

У той же час, через зменшення кількості, загальна середньомісячна сума митних платежів від увезення всіх автомобілів знизилась майже у 2,3 рази (на 18,5 млн. грн.) і склала 14,4млн.грн [41,16].

Зменшення кількості ввезеного автотранспорту мало місце і на початку 2011 року. Середньомісячна кількість ввезеного автотранспорту за січень-березень 2011 року зменшилась до 177 одиниць, загальна середньомісячна сума митних платежів за цей період зменшилась до 7,9 млн. грн., середня сума податкового навантаження на одиницю оформленого автотранспорту зросла та становила 44,6 тис. грн.

З квітня 2011 року, після набрання чинності Закону України від 25.03.11 № 2505 "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2011 рік" та деяких інших законодавчих актів України" змінено порядок нарахування мита при оформленні ввезеного автотранспорту. Ставка мита стала фіксованою на рівні 20% від митної вартості легкового автомобіля і незалежною від року випуску автомобіля. Починаючи з квітня, кількість ввезеного автотранспорту почала зростати:

- у квітні - до 327шт., загальна сума митних платежів, стягнутих за їх митне оформлення збільшилась до 16,6 млн. грн.;
- у травні - до 390шт., сума платежів - 16,2 млн. грн.;
- у червні - до 464шт., сума платежів - 19,0 млн. грн.;
- у липні - до 640шт., сума платежів - 26,3 млн. грн.

Середньомісячна сума податкового навантаження на одиницю оформленого автомобіля у травні-липні 2012 року становила в середньому 41,4 тис. грн. Незначне зменшення загальної суми митних платежів у травні, в порівнянні з квітнем, незважаючи на загальне зростання майже на 19% (63шт.) загальної кількості оформленого автотранспорту, пов'язане із зростанням в загальних об'ємах майже в 4,6 разу автотранспорту виробництва країн СНД, вартість яких значно менша вартості автомобілів виробництва інших країн, що в свою чергу позначилось і на загальній сумі митних платежів [41,19].

У червні 2011 року Законом України від 23.06.11 "Про внесення змін до Митного тарифу України", який набув чинності з серпня, змінюються ставки нарахування мита при оформленні легкового автотранспорту з 20% на 25% від його митної вартості. Відповідно до цього, з вересня 2011 року починається поступове зменшення кількості ввезеного автотранспорту, в той же час, враховуючи збільшення податкового навантаження на одиницю оформленого автотранспорту загальна сума митних платежів збільшується.

Слід зазначити, що з квітня 2012 року відповідно до Закону України від 25.03.11 № 2505 "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет на 2012 рік" та деяких інших законодавчих актів України", внесені зміни до Закону України від 24.05.96 № 216/96-ВР "Про ставки акцизного збору на деякі транспортні засоби", таким чином, змінюються розрахункові коефіцієнти для нарахування акцизного збору при митному оформленні легкового автотранспорту, що призвело до суттєвого збільшення, в загальних обсягах ввезеного автотранспорту долі нових автомобілів.

Зміни розрахункових коефіцієнтів, для нарахування акцизного збору при митному оформленні легкового автотранспорту ввезеного громадянами, призвели до перерозподілу відсотку сплаченого мита, акцизного збору та ПДВ в загальній сумі стягнутих податків.

Отже, зміна ставок мита, починаючи з квітня 2004 року, відповідно до Закону України від 18.03.04 № 1624 "Про розвиток автомобільної

промисловості України", призвела до різкого зменшення кількості автотранспорту ввезеного в Україну громадянами і, як наслідок, зменшення середньомісячних надходжень до держбюджету за їх митне оформлення з 33 млн. грн. до 14,4 млн. грн.

Зміна ставок мита, акцизного збору та порядку оподаткування легкового автотранспорту у 2012 році, відповідно до Законів України від 25.03.05 №2505 "Про Державний бюджет України на 2012 рік" та від 23.06.12 №2715 "Про внесення змін до Митного тарифу України", призвела до позитивних змін при ввезенні легкового автотранспорту громадянами в неторговому обігу, а саме:

- середньомісячні суми надходжень до держбюджету за оподаткування легкового автотранспорту, ввезеного в Україну громадянами, зросли до 29 млн. грн. при середньомісячному ввезенні у кількості 600 автомобілів, що в свою чергу у 2,8 рази менше середньомісячної кількості, яка ввозилась на початку 2004 року;

- за рахунок зміни порядку нарахування акцизного збору, при митному оформленні легкового автотранспорту, доля нових автомобілів, ввезених громадянами за друге півріччя 2012 року, збільшилась до 54%, у порівнянні з 9% на початку 2010 року.

На прикладі Тернопільської митниці можна зробити аналіз оформлених транспортних засобів за I півріччя 2011 та 2012 років (табл. 2.4 та рис. 2.1).

Отже, аналізуючи обсяги митного оформлення транспортних засобів Тернопільської митниці можна дійти висновку, що активніше оформлялись транспортні засоби у 2011 році, особливо в березні та червні, та загалом за I півріччя 2012 року здійснили митне оформлення на 720 транспортних засобів більше, аніж у 2012 році.

Таблиця 2.3

**Обсяги оформлення транспортних засобів в I півріччі
2011-2012 рр. [42,26]**

Період	2011	2012	Різниця
Січень	322	510	188
Лютий	651	656	5
Березень	694	893	199
I квартал	1667	2059	392
Квітень	638	867	229
Травень	916	812	-104
Червень	677	880	203
II квартал	2231	2559	328
I півріччя	3898	4618	720

Що стосується митної служби загалом, то за підсумками роботи діяльності митної служби у 2012 році через митний кордон України пропущено 20,6 млн. шт. транспортних засобів, що у порівнянні з 2011 роком на 1,4 млн. шт. більше. Видано свідоцтв на реєстрацію автотранспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів, що є підтвердженням здійснення митного оформлення та реєстрації транспортних засобів в органах ДАІ МВС 2012 році 32,1 тис. шт., що у порівнянні з 2010 роком на 22,8 тис. шт. менше.

Згідно даних Державного комітету статистики України, у 2012 році імпортувалось 4,8% транспортних засобів відносно усього товаропотоку з Німеччини, та 7,7% автотранспортних засобів з Польщі.

Постійні зміни в законодавстві певним чином також впливають на рівень податків, що сплачуються при ввезенні легкового автотранспорту. На прикладі Рава-Руської митниці можна порівняти надходження податків та митних платежів у 2011-2012 роках (табл. 2.5).

Таблиця 2.4

**Вплив змін у законодавиці на рівень податків, які сплачуються при
ввезенні легкових автомобілів [22, с. 17]**

Вік	Орієнтована загальна сума податків, грн.		Вартість розмитненого автомобіля в Україні, грн.		Відсоток податків у вартості автомобіля	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
2р.	1863	2727	11863	12727	16%	21%
5р.	1303	2167	8803	9667	15%	22%
6р.	1263	2990	8063	9790	16%	31%
8р.	1163	2890	5163	6890	23%	42%

Аналізуючи дану таблицю, слід зробити висновок, що в порівнянні з 2011 роком, у 2012 році як загальна сума податків, вартість розмитненого автомобіля, так і відсоток податків у вартості автомобіля значно зросла, особливо на автотранспорт, віком 8 років. Наприклад, при ввезенні транспортного засобу віком 8 років у 2011 році орієнтована сума податків становила 1163 грн., а у 2012 році за транспортний засіб необхідно було сплатити 2890 грн., що на 1727 грн. більше. Можна виявити таку закономірність: чим більший вік автомобіля, тим максимум податків та митних платежів надходить до Держбюджету, що є досить позитивним для держави в цілому.

За 9 місяців 2011 року в Україну ввезено та оформлено в митному відношенні 7,2 тис. легкового автотранспорту, що на 42% (2,1 тис. шт.) більше, ніж було оформлено за відповідний період 2012 року. Сума митних платежів, сплачених при їх митному оформленні становить 290 млн. грн., що ю 83% (132 млн. грн.) більше, ніж було стягнуто за відповідний період 2011 року. Середня сума податкового навантаження на одиницю оформленого

автотранспорту становить 54 тис. грн., що на 22% (9,8 тис. грн) більше у порівнянні з 2012 роком [39,14].

Розподіл за країною виробником автотранспорту, ввезеного за 9 місяців 2012 року, наступний 92% (6,7 тис. шт.) автомобілі виробництва країн дальнього зарубіжжя, що на 61% (2,5 тис. шт.) більше, ніж було оформлено за відповідний період 2011 року. Сума податків, стягнутих за їх митне оформлення дорівнює - 99% (286 млн. грн.) від загальної кількості, що на 9% (135 млн. грн.) більше, ніж за відповідний період 2011 року.

За роком випуску розподіл ввезеного та оформленого за 9 місяців 2012 року легкового автотранспорту становить:

- нові легкові автомобілі - 44% (3,1 тис. шт.) від загальної кількості ввезених транспортних засобів. У вересні доля цієї категорії автомобілів становила 45% (395 одиниць);
- легкові автомобілі віком до 5 років - 28% (2 тис. грн.) від загальної кількості. У вересні доля цієї категорії автомобілів становила 23% (204 шт.);
- легкові автомобілі віком більше 5 років - 28% (2 тис. грн.) від загальної кількості, у вересні доля такої категорії автотранспортних засобів становила 32% (281 шт.) [39,15].

Ягодинською митницею за 2012 рік оформлено у митному відношенні 45179 одиниць транспортних засобів, в тому числі: легкових автомобілів (товарний код 8703) – 962 одиниць, вантажних автомобілів (товарний код 8704) - 41692 одиниця, за іншими кодами - 2525 одиниць. За вказаний період Ягодинська митниця стягнула митних платежів на суму 318062 тис. грн. В табл. 2.6 наводиться порівняльний аналіз роботи відділу розмитнення Ягодинської митниці в 2012 році з аналогічним періодом 2011 року.

Таблиця 2.5

**Порівняльний аналіз податкового навантаження на одиницю
транспортного засобу у 2012-2011 рр. [1]**

Код ТЗ	2012			2011		
	Кількість, од	Платежі, тис.грн.	Податкове наванта- ження, тис.грн	Кількість, од	Платежі, тис.грн.	Податкове наванта- ження, тис.грн
8703	962	53786,6	55,9	351	22294,7	63,52
8704	41692	246841,1	5,92	23129	130359,2	5,64
Інші	2525	17434,3	6,9	1323	9237,6	6,98
Всього:	45179	318062	7,04	24803	161891,5	6,53

Така суттєва різниця в показниках пояснюється тим, що до 28.07.2011 року, відповідно до Закону України від 18.03.10 № 1637-IV „Про внесення змін до деяких законів України", заборонялось ввезення на митну територію України для постійного користування автобусів (код УЦКТ ЗЕД 8702) та вантажних автомобілів (код УКТ ЗЕД 8704), які на момент ввезення були виготовлені та експлуатувались більш ніж 5 років. На сьогоднішній день саме це є основним чинником, що впливає на величину податкового навантаження на вантажні автомобілі, що підтверджуються статистичними даними (табл. 2.7).

Враховуючи тенденцію росту загальної кількості вантажних транспортних засобів в кінці 2011 року та на початку 2012 року, та переорієнтацію значної кількості перевізників на ввезення вантажівок малої вантажопід'ємності і з невеликими об'ємами двигунів, слід відмітити, що саме такі транспортні засоби склали лівову частину вантажних транспортних засобів, оформлених Ягодинською митницею у 2012 році.

Таблиця 2.6

Аналіз оформлених транспортних засобів та величина їх податкового навантаження у 2011-2012 рр. [1]

Місяць року	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
По кількості транспортних засобів (код УКТ ЗЕД 8704)												
2011 рік	202	286	308	674	846	1159	1297	1931	2610	3395	2911	2944
2012 рік	1525	2379	3122	1163	3358	3596	3939	3291	3633	4911	4106	4961
По величині податкового навантаження транспортних засобів (код УКТ ЗЕД 8704)												
2011 рік	9091	9246	9639	9004	8260	7829	7747	6146	5411	5154	5577	5770
2012 рік	5688	5481	5288	5448	5613	5592	5520	5528	5816	6168	6856	6930

Слід звернути увагу на те, що:

- 75% від загальної кількості вантажних транспортних засобів, ввезених на постійно в Україну протягом звітного періоду є автомобілі віком старше 5 років, середнє податкове навантаження -- 4490 грн., в тому числі 40% з об'ємом двигуна менше 2000 куб.см., середнє податкове навантаження - 3051 грн.;

- 42% від загальної кількості вантажних транспортних засобів, ввезених на постійно в Україну протягом звітного періоду є автомобілі з об'ємом двигуна менше 200 куб. см., середнє податкове навантаження - 3984 грн.

Отже, здійснивши аналіз ефективності роботи Державної митної служби, та зокрема окремих митних органів у напрямку забезпечення надходжень податків та зборів від переміщення транспортних засобів через митний кордон України до державного бюджету упродовж 2011-2012 років та січня місяця 2013 року, можна прийти до висновку, що з кожним роком

кількість ввезеного автотранспорту зростає, а отже і зростають митні платежі, що підлягають сплаті. Такий момент є досить позитивним зі сторони наповнення державної казни. З боку держави необхідно будь-якими методами підтримувати вітчизняного виробника транспортних засобів, але й бути лояльною до Імпортних перевізників, оскільки саме факт перетину митного кордону автомобілями для вільного користування забезпечує собою значне та своєчасне поповнення грошовими коштами бюджету країни.

Висновки до другого розділу

У даному розділі дипломної роботи проаналізовано певні аспекти переміщення транспортних засобів через митний кордон України, зокрема проілюстровано види митного контролю та способи його застосування. Зроблено ґрунтовний аналіз показників, які стосуються роботи митної служби щодо забезпечення якісного переміщення транспортних засобів через митний кордон України. Проаналізовано показники які стосуються надходження митних платежів при здійсненні митних процедур в даній сфері. Зроблено аналіз показників роботи Ягодинської та Рава-Руської Митниць.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ

3.1. Зарубіжний досвід використання митних процедур при переміщенні транспортних засобів через митний кордон

Для того, щоб виявити позитивні та негативні сторони здійснення митних процедур при перетині транспортними засобами митного кордону України, необхідно порівняти їх з аналогічними митними правилами іноземних країн, які економічно вже розвинуті, та тих, які лише на етапі економічного зростання.

Розглянемо митні правила переміщення транспортних засобів через митний кордон України в країнах третього світу, таких як В'єтнам, Індія та Таїланд [4,13].

Транспортні засоби, що тимчасово ввозяться на певний термін за умови їх подальшого вивозу, підлягають митному оформленню і перевірці митними службовцями. Такі транспортні засоби вважаються тими, що знаходяться під митним контролем Митної служби В'єтнаму.

Для тимчасово ввезених транспортних засобів, які використовуються на прикордонній території не більше ніж 48 годин, необхідно одержати дозвіл, що видає прикордонна служба поліції. Для тимчасово ввезених транспортних засобів, які використовуються на території, де знаходиться митний пункт перетину кордону В'єтнаму упродовж не більше, як 5 днів, необхідний дозвіл начальника муніципальної поліції по місцю знаходження і експлуатації даного транспортного засобу. Для тимчасово ввезених транспортних засобів, що будуть використовуватись на внутрішній території В'єтнаму, необхідний дозвіл Міністра суспільної безпеки.

При ввезенні транспортного засобу водій несе відповідальність за пред'явлення документів і транспортного засобу для перевірки митними службовцями і за підпис в спеціальній книзі, де ведеться облік всіх

транспортних засобів, що ввозяться.

При зворотному вивозі транспортного засобу особа представляє імпорتنу митну декларацію, яка заповнювалася при ввезенні автомобіля на територію В'єтнаму, експортну декларацію на товари (якщо такі вивозяться на транспортному засобі).

Для транспортних засобів, зареєстрованих за кордоном, в'їжджаючих на територію В'єтнаму, а також для транспортних засобів, зареєстрованих у В'єтнамі та які перетинають кордон з метою доставки або отримання товарів, подання митної декларації і Іншої супутньої документації не обов'язкове [66].

В Індії відносно транспортних засобів, що ввозяться, застосовуються наступні ставки митних зборів і податків [62]:

- нові транспортні засоби, які не були зареєстровані до ввезення в Індію:

- якщо ввозиться в повністю розібраному вигляді - 20%; " якщо ввозиться в будь-якому іншому вигляді — 60%;

- транспортні засоби, що мають реєстрацію за кордоном - 105%. Митна вартість транспортного засобу визначається як вартість за умов CIF (ціна з включенням витрат, страхування і фрахту, тобто ціна, розрахована по умові „вартість + страхування + фрахт"). Вартістю нового транспортного засобу признається вартість операції його купівлі-продажу. У разі, коли ввозиться вживаний транспортний засіб, береться вартість нового транспортного засобу на дату його виробництва і пропорційно зменшується в наступному порядку:

- за кожний квартал протягом першого року - 4%;
 - за кожний квартал протягом другого року - 3%;
 - за кожний квартал протягом третього року - 2,5%;
 - за кожний квартал протягом четвертого і подальших років - 4%

[6,102-103].

В Таїланді дозволяється тимчасово ввозити моторні транспортні засоби, мотоцикли, яхти, резидентам іншої країни на строк до 6 місяців. При цьому транспортні засоби залишаються зареєстрованими за кордоном.

Для звільнення від сплати мита і податків необхідно надати грошовий депозит або банківську гарантію у розмірі суми платежів, що належать до сплати. Сума гарантії підлягає поверненню при вивозі транспортного засобу за межі території Таїланду.

Декларуванню підлягають всі складові транспортного засобу. Якщо ця умова не буде виконана, власник може понести відповідальність у вигляді штрафу, а відносно транспортного засобу і його складових до нього можуть застосовуватися арешт і конфіскація.

Процедура митного оформлення транспортного засобу, що ввозиться тимчасово в Таїланді слідує. Перш ніж транспортний засіб звільниться з-під митного контролю, власник, або уповноважена ним особа, повинна представити декларацію про тимчасове ввезення транспортного засобу і всі супутні документи, включаючи свідоцтво про грошовий депозит або банківську гарантію. Далі необхідно діяти в наступному порядку:

- 1) особа подає декларацію про тимчасове ввезення і всі супутні документи митним службовцям в місці перетину кордону;
- 2) митні службовці перевіряють декларацію і всі супутні документи, проставляють номер декларації, відкривають грошовий депозит або банківську гарантію відносно всієї суми митних платежів;
- 3) власник вносить необхідну суму в касу митниці;
- 4) особа представляє квитанцію, видану касою митниці;
- 5) митні службовці перевіряють транспортний засіб і повертають громадянину копію декларації про тимчасове ввезення транспортного засобу.

Видану копію митної декларації необхідно зберегти і представити митним службовцям при вивозі транспортного засобу з території Таїланду. При вивезенні з території Таїланду транспортного засобу власнику повертає грошовий депозит митниця на кордоні.

У виняткових випадках, наприклад, при поломці двигуна, участі в ДТП і т.п., період знаходження автомобіля в Таїланді може бути продовжений на термін більше 6 місяців, але не більше 8 місяців з моменту ввезення

автомобіля.

Відносно виготовлених за кордоном транспортних засобів, нових або вживаних, що ввозяться до Таїланду для постійного використання в особистих або комерційних цілях, вони обкладаються митними зборами та податками. Проте, вживані транспортні засоби розглядаються як товари, відносно яких діють обмеження, і за загальним правилом не допускаються до везення в Таїланд, за винятком тимчасового ввезення таких транспортних засобів або ввезення на умовах, встановлених Міністерством торгівлі.

Перш ніж приступити до митного оформлення вживаного транспортного засобу, особі необхідно одержати дозвіл на ввезення, що видається Міністерством торгівлі.

При митному оформленні транспортного засобу, що ввозиться на постійно, необхідно діяти в наступному порядку:

- 1) особа подає імпорتنу декларацію разом зі всіма супутніми документами митним службовцям в місці в'їзду на територію Таїланду;
- 2) митні службовці перевіряють документи і проводять оцінку належних сплаті митних зборів і податків;
- 3) особа сплачує всі необхідні митні платежі в касу митниці;
- 4) власник транспортного засобу пред'являє квитанцію про сплату митних платежів посадовій особі митного органу для отримання увезеного транспортного засобу зі складу.

Митна вартість транспортного засобу, що ввозиться, визначається на основі вартості на умовах CIF.

У разі, коли ввозиться вживаний транспортний засіб, його вартість і сума належних до сплати митних зборів і податків підлягає зменшенню пропорційно віку транспортного засобу, відповідно до спеціальної таблиці [65].

Дізнавшись митні правила ввозу транспортних засобів Індії, В'єтнаму та Таїланду можна зробити висновок відносно митних процедур в Україні. У В'єтнамі досить посилений митний контроль, оскільки для ввозу

автотранспортних засобів необхідно пред'являти дозволи: начальника муніципальної поліції, в інших випадках - Міністра суспільної безпеки. В Індії діють досить високі ставки мита на ввіз транспортних засобів, але разом з тим існують коефіцієнти пониження митної вартості для вживаних автомобілів. Митні правила Таїланду досить схожі з правилами В'єтнаму. У двох цих країнах застосовують грошові депозити та гарантії, а також використовують дозволи різних міністерств.

Щодо економічно розвинутих країн, то серед них можна розглянути митні правила Австралії, Ісландії, Норвегії та країн-членів Європейського Союзу - Естонії та Німеччини [58],

Туристи і особи, тимчасово проживаючі на території Австралії, мають право ввозити транспортні засоби, причепа, трейлери до Австралії на термін, що не перевищує 12 місяців без сплати митних зборів і податків за умови подальшого вивозу такого транспортного засобу за межі Австралії. Продовження терміну тимчасового ввезення допускається у виняткових випадках. Транспортний засіб, що ввозиться, підлягає обов'язковій перевірці карантинною та інспекційною службою. Також необхідне надання гарантії на суму митних платежів, що підлягають сплаті.

Перш ніж ввозити транспортний засіб на територію Австралії необхідно наперед зв'язатися з реєстраційними органами Австралії по місцю передбачуваної реєстрації, щоб упевнитися, що транспортний засіб і документи відповідають всім вимогам.

При в'їзді до Німеччини на автомобілі необхідно дотримуватись наступних правил [61]:

- після перетину кордону прикріпити до транспортного засобу знак національної приналежності;
- автомобіль не можна продавати, здавати в оренду і т.д. Інакше потрібно буде заплатити імпортне мито, зв'язавшись перед цим з найближчим митним офісом.

Тимчасове звільнення від сплати митних зборів і інших ввізних митних

платежів відносно транспортного засобу, який ввозиться до Ісландії, діє протягом одного місяця з моменту його фактичного ввезення. Митні службовці видають тимчасовий дозвіл на управління транспортним засобом на вказаний термін. В кінці терміну зацікавлена особа може вибрати один з наступних варіантів дій:

- сплатити всі митні платежі і продовжити користуватися транспортним засобом на території Ісландії;
- вивезти транспортний засіб за межі Ісландії.

Додаткові умови для тимчасового звільнення від сплати митних платежів відносно тимчасово увезених транспортних засобів:

- 1) особа, що тимчасово ввозить транспортний засіб до Ісландії, повинна постійно проживати на території іноземної держави не менше 12 місяців до моменту здійснення такого ввезення;
- 2) транспортний засіб повинен бути зареєстрований за кордоном;
- 3) особа, що тимчасово ввозить транспортний засіб повинна бути його зареєстрованим власником або мати інші права на даний транспортний засіб, наприклад, за договором найму;
- 4) громадянин повинен самостійно ввозити транспортний засіб або він повинен бути ввезений в строк, що не перевищує один місяць з моменту в'їзду особи до Ісландії;
- 5) транспортний засіб повинен бути застрахований.

Транспортний засіб, відносно якого не були сплачені всі митні платежі, є предметом застави за зобов'язанням сплати таких платежів, і у разі порушення умов тимчасового ввезення транспортний засіб може бути вилучений і проданий на аукціоні для покриття сум несплачених митних платежів.

Дозволено безмитне ввезення палива в паливних баках. Що стосується легкових автомобілів, та максимальна кількість палива, що ввозиться, складає не більше 200 літрів.

Можливе продовження терміну дії дозволу на тимчасове ввезення

транспортного засобу, але за умови сплати збору за продовження дозволу - він сплачується наперед і складає 1/60 частину від суми митних платежів, що підлягають сплаті відносно транспортного засобу. Збір сплачується за кожний місяць такого продовження. Продовження може бути надано на термін від трьох до дванадцяти місяців.

Особи, що переїзять до Ісландії на постійне місце проживання, одержують дозвіл на управління транспортним засобом на термін один місяць з моменту ввезення транспортного засобу. Митні платежі повинні бути сплачені до закінчення терміну ДПІ такого дозволу.

Перш ніж митне оформлення транспортного засобу буде завершено, необхідно одержати для транспортного засобу постійний реєстраційний номер, виданий ісландською транспортною інспекцією [63].

В Норвегії досить специфічні правила переміщення транспортних засобів через митний кордон держави.

Громадяни, що переміщуються між місцем роботи в Норвегії і країною свого постійного місця проживання в іншій державі або які тимчасово проживають в Норвегії, можуть використовувати зареєстровані за кордоном транспортні засоби при дотриманні наступних умов:

- громадянин перетинає кордон Норвегії щодня або перебуває за межами Норвегії принаймні 185 днів протягом 12 місяців;
- якщо особа постійно проживає в Норвегії, а його дружина або дитина молодше 18 років постійно проживають за кордоном, то вона може використовувати зареєстрований за кордоном транспортний засіб на території Норвегії. При цьому громадянин повинен дотримуватися наступної умови: він повинен відвідувати свою дружину або дитину, постійно проживаючих за кордоном, хоча б один раз в місяць. Якщо всі умови дотримані, то для користування такою особою зареєстрованого за кордоном транспортного засобу не вимагається отримання якого-небудь дозволу [64].

Естонія є країною, що представляє Європейський Союз, тому ознайомлення з митними правилами переміщення транспортних засобів через

митний кордон цієї держави є досить актуальним та практичним до впровадження та застосування таких митних процедур в Україні.

Транспортний засіб підлягає декларуванню при ввезенні до Естонії у разі, коли він був придбаний в державі, що не є членом Європейського Союзу, і увезеного до Естонії безпосередньо самою особою.

Декларування здійснюється за допомогою митної декларації, бланк якої можна одержати в прикордонній митній установі. Декларація може заповнюватися вручну і друкарськими буквами. В графі 31 „Опис товару” необхідний вказати марку і модель транспортного засобу, рік випуску, робочий об'єм і потужність двигуна моторного транспортного засобу. В останньому рядку цієї графі необхідно вписати VIN-код або внести заводський знак.

За відсутності реєстраційного знаку митний кордон можна перетинати на жорсткому буксирі або в трейлері.

У разі ухвалення декларації митним службовцем протягом 5 календарних днів особа звертається до митної установи за місцем проживання і представляє там митну декларацію і всі документи, підтверджуючі право власності або володіння моторним транспортним засобом. Також необхідно сплатити митний збір і податок з обороту.

Перед визначенням розміру платежів митна установа перевіряє представлені йому дані. При необхідності митні службовці мають право вимагати надання додаткової Інформації.

Якщо особа, що не є громадянином Європейського Союзу, в період свого перебування в Естонії продає свій транспортний засіб, покупець протягом 5 календарних днів зобов'язаний представити до митної установи за місцем проживання митну декларацію для отримання дозволу на випуск автомобіля у вільний обіг і сплатити митний збір і податок з обороту.

Особа, що має постійну або термінову посвідку на проживання в Естонії має право тимчасово ввозити до країни моторні транспортні засоби через кордон Європейського Союзу. Такі транспортні засоби повинні бути

заздалегідь внесені у відповідний реєстр якої-небудь іншої держави.

Громадянин звертається до митної установи за місцем проживання або знаходження для отримання термінового дозволу на реєстрацію. При тимчасовому ввезенні транспортного засобу заповнюється митна декларація.

Максимальний термін тимчасового ввезення транспортного засобу складає два роки, проте він не може перевищувати терміну, вказаного в посвідці на проживання.

Відносно транспортного засобу, що тимчасово ввозиться, застосовується звільнення від сплати ввізного митного збору, проте митні службовці мають право вимагати надання гарантії у розмірі суми ввізних платежів.

Придбання моторного транспортного засобу, що був в експлуатації, в державах-членах європейського Союзу

При придбанні транспортних засобів в державах-членах Європейського Союзу, що були в експлуатації, податок з обороту не сплачується. Транспортний засіб проходить огляд в бюро автореєстру і відомості про нього вносяться в реєстр [60].

Досить цікавим фактом в Російській Федерації є видача паспорта транспортного засобу, який служить для підвищення ефективності контролю за сплатою митних платежів при ввозі транспортних засобів та шасі в Росію.

Паспорти видаються на повнокомплектні авто- мото- транспортні засоби з робочим об'ємом двигуна 50 куб. см. і більше і максимальною конструктивною швидкістю 50 км/година і більше. На транспортні засоби або шасі, виготовлені в цілях вивозу з Російської Федерації, паспорти не видаються.

Паспорти видаються митними органами в наступних випадках: 1) після завершення митного оформлення РФ транспортних засобів, що ввозяться на територію відповідно до митних режимів випуску для внутрішнього споживання, реімпорту, вільної митної зони, відмови на користь держави;

2) при поміщенні транспортних засобів або шасі у федеральну

власність РФ (відмова на користь держави, конфіскація);

3) на транспортні засоби або шасі, що ввозяться з Республіки Білорусь:

4) після проведення митного контролю в інших випадках ввезення в Російську Федерацію, якщо відповідно до міжнародних договорів Російської Федерації відмінено митне оформлення транспортних засобів або шасі [59].-

3.2. Шляхи вдосконалення митного контролю та митного оформлення транспортних засобів при їх переміщенні через митний кордон України для подальшого їх продажу

З метою удосконалення діяльності митної служби з виконання завдань, визначених перед Держмитслужбою, Президентом України та Урядом України, забезпечення системного підходу до зазначеної роботи затверджено пріоритети Державної митної служби та визначено стратегію їх реалізації.

Основними пріоритетними напрямками у 2007 році були:

1 .Виконання завдань, визначених Державним бюджетом України на 2007 рік.

Удосконалення та уніфікація процедур справляння платежів, що контролюються Держмитслужбою, посилення контролю за повнотою бази митного оподаткування, недопущення заниження митної вартості транспортних засобів, невірною визначення їх класифікації за УКТ ЗЕД та країн походження.

2.Спрощення та модернізація митних процедур на кордонах і всередині держави.

Розширення переліку суб'єктів, які користуються спрощеною процедурою митного контролю транспортних засобів, здійснення митного контролю, заснованого на аналізі ризиків, скорочення до мінімуму кількості та часу проведення процедур митного контролю та оформлення автомобілів, забезпечення роботи за принципом „єдиного офісу" у повному обсязі, розширення застосування спільного контролю з митними органами суміжних країн, співпраця з експертами Європейського Союзу.

3. Забезпечення комплексного контролю за додержанням митного законодавства суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та громадянами.

Впровадження контролю на основі методів аудиту, реалізація віднесених до компетенції митної служби заходів Державної програми „Контрабанді -СТОП”, спрямування роботи на протидію правопорушенням "Інтелектуального" характеру, посилення митного контролю за здійсненням зовнішньоекономічних операцій транспортних засобів, незаконні переміщення яких можуть мати загрозливий характер для ситуації на внутрішньому автомобільному ринку України.

4. Розробка та імплементація митного законодавства, що відповідає міжнародним стандартам та стандартам ЄС.

Удосконалення Митного кодексу України, враховуючи положення законодавства ЄС, приєднання України до міжнародних конвенцій з митних питань та забезпечення їх імплементації у митному законодавстві України [20,8].

5. Розвиток та удосконалення функціональних підсистем Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби та реалізація перспективних інформаційних технологій.

Розробка та впровадження нових автоматизованих підсистем, програмних продуктів та інформаційного забезпечення, удосконалення технологій декларування товарів та транспортних засобів.

Реалізація зазначених пріоритетів спрямована на розв'язання існуючих проблем, серед яких:

- можливість втрат Держбюджету з причин заниження митної вартості транспортних засобів, недостовірної класифікації товарів та визначення країн їх походження;
- ускладненість та значна тривалість процедур митного контролю та оформлення, а також інших видів державного контролю автотранспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України;
- недостатнє стимулювання суб'єктів до прозорого здійснення

зовнішньоекономічної діяльності та дотримання законодавства при цьому;

- інтелектуалізація митних правопорушень, необхідність активізації протидії митним правопорушенням та контрабанді, у тому числі „сірій”;
- неповна відповідність нормативно-правової бази України з митних питань законодавству Євросоюзу [12,124].

Для удосконалення роботи митних органів зі справляння мит, застосування єдиного підходу до оподаткування встановлено єдиний порядок справляння митними органами мита, податку на додану вартість, акцизного й митних зборів при митному оформленні товарів та транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України.

З метою удосконалення адміністрування нарахування та сплати митних платежів всі митні органи переведено на казначейську форму розрахунково-касового обслуговування митних та інших платежів.

Для забезпечення повноти стягнення платежів до бюджету проводиться організаційна робота по збільшенню бази оподаткування шляхом посилення контролю за використанням податкових пільг, вексельних форм розрахунків, митним оформленням на підставі рішень судів [24,6].

1 лютого 2012 року Кабінетом Міністрів України прийнято розроблену Держмитслужбою постанову Уряду, якою затверджено перелік документів, необхідних для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України.

Прийняття постанови дало можливість скоротити перелік документів, необхідних для митного контролю та оформлення товарів та в подальшому забезпечити створення на державному рівні Інтегрованого митного тарифу, використання якого побудовано за принципом взаємозв'язку кодів товарів і адміністративних та економічних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Це дасть можливість оперативно одержувати повну інформацію про кожний транспортний засіб (з урахуванням митного режиму, у який розміщується останній, країни його

походження тощо), у тому числі про ставки податків та зборів, а також перелік дозвільних документів, що повинні подаватися до оформлення, і різноманітних застережень, установлених законодавством України, щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

З метою практичної реалізації вимог вищезазначеної постанови Уряду затверджено опрацьований із зацікавленими центральними органами виконавчої влади перелік документів, які видаються державними органами для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів із використанням вантажної митної декларації відповідно до заявленого митного режиму.

Необхідно затвердити спільні часові нормативи виконання контрольних операцій посадовими особами, що здійснюють контроль осіб, товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон України.

Ще одним із стратегічних напрямків вдосконалення діяльності митної служби є скорочення часу на здійснення митних процедур та їх спрощення, що є одним із проявів спрямованості держави на досягнення кращих світових стандартів у своїй діяльності [3, 5].

Митним органами потрібно забезпечити дотримання визначених часових нормативів виконання операцій з митного контролю товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон України.

Необхідно постійно проводити роботу з упровадження принципу „єдиного офісу" і забезпечення компактного розміщення та створення умов для спільної роботи представників державних контрольних служб. Це дало б змогу скоротити час здійснення митних процедур за рахунок зменшення кількості задіяних посадових осіб; зменшити кількість копій та додаткових документів, що подаються до митного оформлення; забезпечити можливість постійного контролю за процесом здійснення митних процедур з боку керівництва митного органу; модернізувати, автоматизувати та формалізувати процес митного контролю й оформлення [42, 20].

З метою прискорення операцій митного контролю й митного оформлення транспортних засобів в якості гуманітарної допомоги, митні органи повинні для координації дій проводити узгоджувальні наради з органами охорони державного кордону та суміжними службами.

Подальшому вдосконаленню й спрощенню порядку проведення встановлених законодавством видів контролю сприятиме прийняття та практична реалізація розробленого Держмитслужбою проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про організацію роботи органів державної влади, що здійснюють контроль товарів і транспортних засобів за принципом "єдиного офісу" під час переміщення їх через митний кордон України". На даний час проект зазначеної постанови Уряду погоджується зацікавленими міністерствами та відомствами.

Враховуючи помітну криміналізацію сфери обігу автотранспорту і збільшення кількості ввезених в Україну автомобілів, викрадених в країнах Західної Європи, були посилені позиції ДМСУ в напрямку боротьби з контрабандою. В 1997 році затримано понад 200 автомашин, які ввозили на митну територію України по підроблених документах. З метою забезпечення належного митного контролю за легалізацією ввезених транспортних засобів ДМСУ, починаючи з літа 1997 року, на прикордонних митницях введено обов'язків облік всіх транспортних засобів, що переміщуються через державний кордон України [9,53].

З метою недопущення порушень чинного законодавства та безпідставного надання пільг в сплаті ввізного мита, акцизного збору та податку на додану вартість на транспортні засоби громадян, які переселяються на постійно місце проживання в Україну, потрібно розробити методику дій посадових осіб митниць по перевірці документів, що є підставою для надання таких пільг.

Одним із напрямів вдосконалення митного контролю та митного оформлення транспортних засобів є запровадження та застосування сучасних інформаційних технологій [23].

Важливими пріоритетами у використанні інформаційних технологій у сфері зовнішньоекономічної діяльності є запровадження комплексної системи управління ризиками й розвиток систем електронного декларування.

Позитивний результат застосування електронного декларування товарів підтверджується досвідом роботи митних органів іноземних країн. Особливо це б допомагало при розмитненні транспортних засобів, які переміщуються юридичною особою, або партією з використанням ВМД.

Процедура електронного декларування транспортних засобів полягає в наступному:

- підприємство заповнює в установленому порядку вантажну митну декларацію в електронному вигляді;
- подає до неї електронні копії документів, необхідних для здійснення митного контролю та митного оформлення транспортних засобів;
- формує повідомлення та засвідчує його електронним цифровим підписом;
- передає зазначене авторизоване повідомлення каналами передачі даних за допомогою системи електронної пошти до відповідного структурного підрозділу митного органу, де воно буде проаналізоване за допомогою програмно-інформаційного комплексу "Інспектор 2012", або направляє авторизоване повідомлення безпосередньо до Центральної бази даних Єдиної автоматизованої інформаційної системи (ЄАІС) Держмитслужби, де воно буде проаналізоване за допомогою відповідних програмно-інформаційних комплексів [13].

Одним з пріоритетних напрямків роботи митних органів повинно бути постійне вдосконалення системи контролю за переміщенням транспортних засобів. Необхідне вдосконалення діючих технологічних схем за переміщенням транспортних засобів до митниць призначення, які базуються на використанні технічних ресурсів ЄАІС ДМСУ; вдосконалення порядку дій посадових осіб митних органів в разі виникнення непередбачуваних ситуацій під час переміщення через митний кордон України транспортних засобів;

спрощення порядку заповнення та використання повідомлення митного органу про намір ввезти транспортні засоби на митну територію України, реальне сприяння суб'єктам господарювання, гармонізація технологій митного контролю з відповідними технологіями європейських держав, взагалі, покращення позитивного іміджу України, як країни, що має намір вступити до Європейського Союзу для суб'єктів господарювання [56,8].

Висновки до третього розділу

У даному розділі дипломної роботи проаналізовано світовий досвід застосування митних процедур при переміщенні транспортних засобів, зокрема відмічено що законодавство проаналізованих країн є більш досконалим, і дозволяє здійснювати більш дієвий контроль за ввезеними транспортними засобами на їх території. Аналіз показав що автомобілі які ввозяться на територію цих держав можуть використовуватися тільки за призначенням ввозу, що стосується України, то практично всі Автомобілі ввозяться, з розрахунком їх подальшого продажу. Що стосується України, то основними напрямками покращення митних процедур є посилення контролю на митницях, відміна псевдо схем, які дозволяють ввозити та продавати автомобілі в обхід сплаті податків.

Наступним напрямком є полегшення та пришвидшення процедури митного оформлення автомобілів. Також нам видається за логічне зниження ставок ввізного мита, як фактору протидії мінімізаційним схемам при ввезенні транспортних засобів.

ВИСНОВКИ

Досліджуючи в даній роботі проблематику реалізації митних процедур при переміщенні транспортних засобів через митний кордон України можна дійти слідуючих висновків:

1) транспортні засоби відіграють досить значну роль в економіці країни, а особливо у її зовнішньоекономічній діяльності та політиці, оскільки держава отримує не малі кошти у вигляді податків та зборів від їх розмитнення у встановленому до чинного законодавства порядку;

2) розглядаючи процес перетину митного кордону транспортними засобами ще в радянські часи та аналізуючи митну статистику довоєнних та післявоєнних років щодо перетину транспортними засобами митного кордону в якості товару можна сказати, що такий процес був явно присутній та регламентований до створення СРСР і в основному транспортні засоби ввозили торгуючі організації. Після створення Радянського Союзу населення купувало лише вітчизняні автомобілі, оскільки законодавством був заборонений ввіз з-за кордону автотранспортних засобів Тобто, 50-60 років тому, як і сьогодні, порядок переміщення транспортних засобів через митний кордон контролювала держава, шляхом здійснення нормативно-правового забезпечення такого порядку і звичайно наданням пільг певних автомобільним компаніям, що давало перевагу останнім у здійсненні їх експортно-імпортової діяльності;

3) досліджуючи правове регламентування переміщення транспортних засобів через митний кордон України слід відмітити, що митні органи України у своїй практичній діяльності керуються в основному такими документами: Законом України „Про порядок ввезення (пересилання) в Україну, митного оформлення та оподаткування особистих речей, товарів та транспортних засобів, що ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України" від 13.09.01р. № 2681 та „Правилами митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через

митний кордон України", затверджені наказом ДМСУ від 17.11.11р. № 1118.

Здійснення митного контролю — це один із початкових етапів здійснення митних процедур щодо переміщення транспортних засобів. Такий контроль забезпечується здійсненням різних контрольних заходів, зокрема перевіркою документів, здійсненням митного огляду, обліку автотранспортних засобів, що ввозяться на митну територію України та Ін. форм.

Чи не найголовнішу роль в реалізації митних процедур при перетині транспортними засобами митного кордону України відіграє митне оформлення, оскільки саме на цьому етапі визначається митна вартість, а також здійснюється ідентифікація транспортного засобу. Також здійснюється нарахування всіх митних платежів, що підлягають сплаті, таких як мито, акцизний збір на підакцизні транспортні засоби, податок на додану вартість, єдиний збір у пунктах пропуску та митний збір.

Митний контроль та митне оформлення настільки між собою взаємопов'язані, що практично не можливо розділити ці поняття. Кожна процедура митного оформлення призводить до виконання тієї чи іншої форми митного контролю.

Здійснивши порівняльний аналіз ефективності роботи ДМСУ, та зокрема окремих митних органів у напрямку забезпечення надходжень податків та зборів від переміщення транспортних засобів до державного бюджету упродовж 2010-2011 років та місяця січня 2012 року, можна прийти до висновку, що з кожним роком кількість ввезеного автотранспорту зростає, а отже і зростають митні платежі, що підлягають сплаті. Такий момент є досить позитивним зі сторони наповнення державної казни.

На даний час основною проблемою переміщення транспортних засобів через митний кордон України є зростання контрабандних поставок автомобілів за новими схемами обходу митних органів та податкової служби. Тому, розглядаючи основні схеми контрабандного ввозу транспортних засобів на митну територію України можна зробити висновок, що

найпоширенішим способом на сьогоднішній день є поагрегатне ввезення автомобілів, а також імпорт пошкоджених транспортних засобів.

Досліджуючи порядок перетину транспортними засобами митного кордону іноземних країн можна сказати, що досить цікаві правила митного контролю та митного оформлення (при яких необхідні різні дозволи міністерств та начальників відомств) використовують країни третього світу, такі як Індія, В'єтнам та Таїланд. Стосовно економіко розвинутих країн, та країн-членів Європейського Союзу, то ці держави мають чітко впорядкований та нормативно врегульований процес переміщення транспортних засобів через митний кордон з наданням певним категоріям населення митних пільг.

Що стосується діяльності України у сфері європейської інтеграції, то в даному випадку необхідно дотримуватись таких стратегічних міркувань: вільна торгівля в умовах економічної інтеграції справляє як позитивні так і негативні ефекти на переміщення транспортних засобів в якості товару, в першу чергу це стосується зміни ставок мита та умов митного контролю та митного оформлення автотранспортних засобів; постає необхідність економічного захисту вітчизняних виробників транспортних засобів, а також постійне державне регулювання ринку автомобільної промисловості; не обов'язково кожен крок у напрямі вільної торгівлі є конче кроком у напрямі більшої економічної ефективності і вищого добробуту.

Розглянувши проблематику реалізації митних процедур при перетині транспортними засобами митного кордону я пропоную вдосконалити такі основні моменти:

1) найперше необхідно впорядкувати законодавчу базу, оскільки існує велика кількість нормативно-правових актів, що повторюють один одного;

2) для забезпечення повноти стягнення платежів до бюджету проводити організаційну роботу по збільшенню бази оподаткування шляхом посилення контролю за використанням податкових пільг, вексельних форм розрахунків, митним оформленням на підставі рішень судів;

3) вкрай необхідно створити єдиний документ, що давав би змогу уніфікувати при митному оформленні всі товарні позиції транспортних засобів;

4) спрощення та модернізація митних процедур є ще одним із факторів вдосконалення процесу переміщення транспортних засобів, а також здійснення митного контролю, заснованого на аналізі ризиків та скорочення до мінімуму часу проведення митного контролю та митного оформлення автомобілів;

5) Україна на сьогоднішньому етапі економічного розвитку прагне до вступу в різні європейські співтовариства, отже потрібно гармонізувати технології митного контролю та митного оформлення транспортних засобів з відповідними технологіями європейських держав.

В даній науковій роботі досліджувалась та виявлялась сутність процесу переміщення транспортних засобів, законодавче забезпечення такого явища в країні, здійснювався пошук реальних шляхів вирішення проблеми незаконного перетину транспортними засобами митного кордону, а також вказувались шляхи вдосконалення процедур застосування митного контролю та системи митного оформлення транспортних засобів. Із врахуванням світового досвіду економічно розвинутих країн та країн, що перебувають в процесі переходу до ринкової економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналітична довідка про роботу відділу митного оформлення № 1 Ягодинської митниці за 2012р.
2. Арсеньев Н. Таможенное обложение автомобилей. // Финансовая газета. - 1926. - № 101. - С. 5-6.
3. Баязітов Л. Модернізація митної служби України. Крок другий: реформування // Митниця. - 2012. - № 11. - С. 4-7.
4. Буланий О.О. Світовий досвід сучасного митно-тарифного регулювання та застосування його в Україні // Актуальні проблеми економіки. - 2011. - № 9. - С. 7-14.
5. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. - Київ.: Центр навчальної літератури, 2011. -695с.
6. Грущинська Н.М. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств України в умовах становлення процесів митного регулювання з країнами Центрально-Східної Європи // Актуальні проблеми економіки. - 2011. -№ 7. -С. 101-108.
7. Декрет КМУ „Про акцизний збір" від 26.12.92р. № 18-92 // www.liga.net.
8. Демченко О. Оформлення гуманітарної допомоги на особливому контролі митної служби // Митниця. – 2010. - № 4. - С. 18-19.
9. Деркач Л.В. Українська митниця: вчора, сьогодні, завтра. Київ, ДМСУ - 2008. - 511с.
10. Дырявая граница // Автоцентр. - 2012. - № 7 // www.autocentre.ua
И.Єгоров О.Б. Митна економіка (Україна -- СОТ - ЄС): Посібник. - Одеса: ПЛАСКЕ ЗАТ, 2005. - 226 с.
11. Зайцев В. Проблеми вдосконалення митної політики України в умовах формування єдиних глобальних ринків // Вісник ТНЕУ. 2012. №8-1.- С. 122-126.
12. Закон України "Про електронні документи та електронний

документообіг" від 22.05.03 р. № 851-IV // www.liga.net.

13. Закон України „Про внесення змін до деяких законів України щодо реєстрації транспортних засобів" від 06.12.12 р. № 427-V // www.nau.kiev.ua.

14. Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної підтримки автомобілебудівної промисловості України" від 15.11.01 р. № 2779-III // www.liga.net.

15. Закон України „Про деякі питання ввезення на митну територію України та реєстрації транспортних засобів" від 06.07.05 р. № 2739-IV // www.nau.kiev.ua/cgi-bin/nauonlu.exe?zak4+226621_t+guest.

16. Закон України „Про Єдиний митний тариф України" від 05.02.92 р. № 2097-XII // www.liga.net.

17. Звіт про витрачання Державною митною службою України коштів у 2005 році // Митниця - 2012. - № 4. - С. 2-5.

20. Каменев С. Міжнародне митне співробітництво // Митниця - 2012. - №2.-С. 8.

21. Кирилов С., Буземська Б. Контрабанда - нон-стоп // Контракти - 2010. - № 33 // www.kontrakty.com.ua.

22. Кияшко Ю., Новосад О. Приватний автоімпорт: аналіз ринкових тенденцій, нормативної бази та інших факторів, що впливають на обсяги податкових надходжень при їх митному оформленні на прикладі Рава-Руської митниці // Митниця. - 2009. - № 1. - С. 16-21.

23. Концепція регулювання ринку автомобілів та розвитку автомобілебудівної промисловості в Україні до 2011 року, затверджена постановою КМУ від 21.06.12р. № 686 // www.nau.kiev.ua.

24. Кучеров А. Зміни на кордоні - вимога часу // Митниця - 2007. - № 5. -С.6.

25. Лист ДМСУ „Про надходження податків і зборів до Державного бюджету України у січні 2013 року" від 15.02.13 р. № 15/237 // www.liga.net.

26. Лист ДМСУ „Щодо митного оформлення транспортних засобів

фізичних осіб" № 12/2220 від 25.12.12 р. // www.nau.kiev.ua/cgi-bin/nauonlu.exe?mito+72835_t+guest.

27. Митне оформлення автотранспортних засобів / За ред. П.В. Пашка. - К.: Т-во „Знання”. - 2011. - 237 с.

28. Митний кодекс України від 13.03.2012р. № 92-IV // www.liga.net.

29. Митний кодекс України та нормативно-правові акти, що регулюють його застосування: Зб. док. / Упоряд.: П.В. Пашко, В.П. Науменко. - К.: Знання, 2012.- 73с.

30. Митний контроль на автомобільному транспорті / За ред. П.В.Пашка. - К.: Т-во „Знання”, КОО, 2012 - 189 с.

31. Митний контроль та митне оформлення. -- навч. посіб. За ред. М.М. Каленського, П.ВЛашка. - К.: Т-во „Знання”, КОО. - 2010. - 284 с.

32. Наказ ДМСУ „Про вдосконалення митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів та інших предметів" від 28.11.00р. № 678 // www.nau.kiev.ua

33. Наказ ДМСУ „Про затвердження Порядку нарахування митних зборів, мита, податку на додану вартість та акцизного збору при митному оформленні товарів, транспортних засобів та запасних частин до них, які переміщуються через митний кордон України і належать громадянам" від 13.04.00 р. № 0227 // www.nau.kiev.ua/cgi-bin/nauonlu.exe?mito+72986_t+guest.

34. Наказ ДМСУ „Про затвердження Примірного положення про відділ тарифів та митної вартості і Порядків його роботи" від 02.12.99 р. № 782 // www.liga.net

35. Наказ ДМСУ «Про затвердження Правил митного контролю та митного оформлення предметів дипломатичних представництв, консульських установ, представництв міжнародних організацій, а також їх персоналу та членів сімей персоналу, які користуються на території України митними пільгами» від 19.07.09 р. № 491 // www.nau.kiev.ua.

36. Нідзельська О. Імпорт автомобіля - від митного оформлення до сплати податків // Вісник податкової служби України. - 2008. - № 8. - С. 58-

65.

37. Овдієнко Н. Аналіз стану з оподаткуванням легкового автотранспорту, ввезеного в Україну громадянами у 2011-2012 роках // Митниця. - 20013. -№1.-С. 22-24.

38. Основи митної справи в Україні: Навч. посіб. / За ред. Г.В. Пашка. - К.: Знання, 2011. - 732 с.

39. Оформлення легкового автотранспорту за 9 місяців 2012 року в неторговому обігу//Митниця.-2012.-№ 10,-С. 12-15.

40. Петренко МО. Соціально-економічні наслідки застосування митних пільг в Україні // Юстиніан. - 2007. - №8. - С. 84-90.

41. Підсумки роботи митних органів у 2011 році // Інформаційно-аналітичний збірник. - Київ: ДМСУ, 2012. - С. 85.

42. Підсумки роботи митних органів України у I півріччі 2012 року // Інформаційно-аналітичний збірник. - Київ: ДМСУ, 2013. - С. 65.

43. Положення про відділ оформлення транспортних засобів Ягодинської митниці, затверджене наказом Ягодинської митниці від 17.05.12 р. № 269 // www.liga.net.

44. Положення про порядок контролю за ввезенням на митну територію України окремих видів товарів, затверджене наказом ДМСУ від 28.02.12 р. № 129 // www.nau.kiev.ua.

45. Постанова КМУ „Про перелік документів, необхідних для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України" від 01.02.12 р. № 0080 // www.nau.kiev.ua/cgi-bin/nauonlu.exe?pkm2006+159271+guest

46. Правила митного оформлення транспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів, що переміщуються через митний кордон України, затверджені наказом ДМСУ від 25.06.12 р. № 393 // www.nau.kiev.ua.

47. Скрипнікова О., Судак С. Які автомобілі можна оформити зі „знижкою»? // Митниця. - 2010. - № 9 (23). - С. 14-15.

48. Судак С. Особливості митного оформлення автотранспорту

громадян // Митниця - 2010. - № 1. - С. 18-20.

49.Тимчасовий Порядок внесення грошової застави при ввезенні громадянами товарів та транспортних засобів на митну територію України та її повернення, затверджений листом ДМСУ від 23.11.11 р. № 2/13-5486 // www.liga.net.

50. Тіньовий сектор у автомобільній промисловості // [www.kmu.gov.ua/file/link/79560/file/bgle\(18\).doc](http://www.kmu.gov.ua/file/link/79560/file/bgle(18).doc).

51.Українська радянська енциклопедія. - Том 1. - 2-ге видання, - Київ, 1977.-С. 1012.

52.Українська радянська енциклопедія. - Том 11. - 2-ге видання. - Київ, 1984.-С. 997.

53.Федькін А. Способи ухилення від сплати податків при імпорті в Україну підакцизних автотранспортних засобів // Юстініан. - 2012. - № 5 // www.justinian.com.ua.

54.Шершун А.А, Митне оформлення товарів та транспортних засобів. навч.-метод. посібник. - Київ. - 2012. - 330 с.

55. Шершун А.А., Нездоровій В.П., Миропольська О.В. Основи митного законодавства в Україні: навч.-метод. посіб. - К.: ТІІ Пресе, 2011. - 416с.

56. Шкарупіло Т. Вдосконалення системи контролю за переміщенням товарів - один з пріоритетних напрямків роботи митниці // Митниця. - 2012.- № 8.-С. 6-8.

57.http://www.prostir-njnd.org/index.php?lang_id=2&menu_id^25.

58.<http://www.sng-producer.ru/company/bqth/>.

59. <http://www.tamognia.ru/carimport/auto/pi>

60. <http://www.tamognia.ru/rules/est/>.

61. <http://www.tamognia.ru/rules/gr/#avto>.

62. <http://www.tamognia.ru/rules/ind/#auto>.

63.<http://www.tamognia.ru/rules/isl/>.

64. <http://www.tamognia.ru/rules/nor/>.

65. [http://www,tamognia.ru/rules/tai/#tai4](http://www.tamognia.ru/rules/tai/#tai4).
66. <http://www.tamognia.ru/rules/vn/#auto>.
67. www.autocentr.com.ua/#30-2002.html.
68. www.autocentr.com.ua/#46-2004/html.
69. www.autocentr.com.ua/#49-2002/html.
70. www.geosite.com.ru/pageid-26-6.html.
71. www.refine.org.ua/pageid-3984-1.html.
72. www.sbu.gov.ua.
73. www.vaaid-org.com.ua. 74. www.vch.ru/referatl/tamukr/4tu.doc.

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Тернопільський національний економічний університет
Івано-франківський інститут менеджменту
Кафедра обліку та фінансів

Боринець Надія Василівна

**МЕХАНІЗМ ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРІВ ПРИ
ПЕРЕМІЩЕННІ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН
УКРАЇНИ**

Спеціальність 8.03050801 – фінанси і кредит

Частина 2

ДОДАТКИ

Івано-Франківськ – 2013

Додаток А

Рік виробництва	Символ	Рік виробництва	Символ	Рік виробництва	Символ	Рік виробництва	Символ
1971	1	1981	В	1991	М	2001	1
1972	2	1982	С	1992	N	2002	2
1973	3	1983	D	1993	P	2003	3
1974	4	1984	E	1994	R	2004	4
1975	5	1985	F	1995	S	2005	5
1976	6	1986	G	1996	T	2006	6
1977	7	1987	H	1997	V	2007	7
1978	8	1988	J	1998	W	2008	8
1979	9	1989	K	1999	X	2009	9
1980	A	1990	L	2000	Y	2010	A

Додаток Б

Ставки податку на транспортні засоби при першій їх реєстрації [14]

Код за УКТ ЗЕД	Опис об'єктів оподаткування	Ставка податку зі 100 куб.см. об'єму циліндрів двигуна
8703	Автомобілі легкові, з об'ємом циліндрів двигуна:	
	до 1000 куб.см.	
	нові	3 грн.
	що використовувалися до 8 років	5 грн.
	що використовувались понад 8 років	100грн.
	від 1001 куб.см. до 1500 куб.см.	
	нові	4 грн.
	що використовувалися до 8 років	5 грн.
	що використовувались понад 8 років	200 грн.
	від 1501 куб.см. до 1800 куб.см.	
	нові	5 грн.
	що використовувалися до 8 років	7 грн.
	що використовувались понад 8 років	300 грн.
	від 1801 куб.см. до 2500 куб.см.	
	нові	10грн.
	що використовувалися до 8 років	12 грн.
	що використовувались понад 8 років	500 грн.
	від 2501 куб.см. до 3500 куб.см.	
	нові	25 грн.
	що використовувалися до 8 років	30 грн.
	що використовувались понад 8 років	750 грн.

продовження Додатку Б

	від 3501 куб.см. і більше	
	нові	40грн.
	що використовувалися до 8 років	45 грн.
	що використовувались понад 8 років	1000грн.
8704	Автомобілі вантажні з об'ємом циліндрів двигуна:	
	до 8200 куб.см.	
	нові	15 грн.
	що використовувались до 5 років	50 грн.
	що використовувались від 5 до 8 років	700 грн.
	що використовувались понад 8 років	1000грн.
	від 8201 куб.см. до 15000 куб.см.	
	нові	20 грн.
	що використовувались до 5 років	30 грн.
	що використовувались від 5 до 8 років	50 грн.
	що використовувались понад 8 років	1000грн.
	від 15001 куб.см. і більше	
	нові	25 грн.
	що використовувались до 5 років	30грн.
	що використовувались від 5 до 8 років	50 грн.
	що використовувались понад 8 років	300 грн.